INSTRVCTIONES AD PROVINCIALES ET SVPERIORES SOCIETATIS.

Auctoritate Congregationis VII.

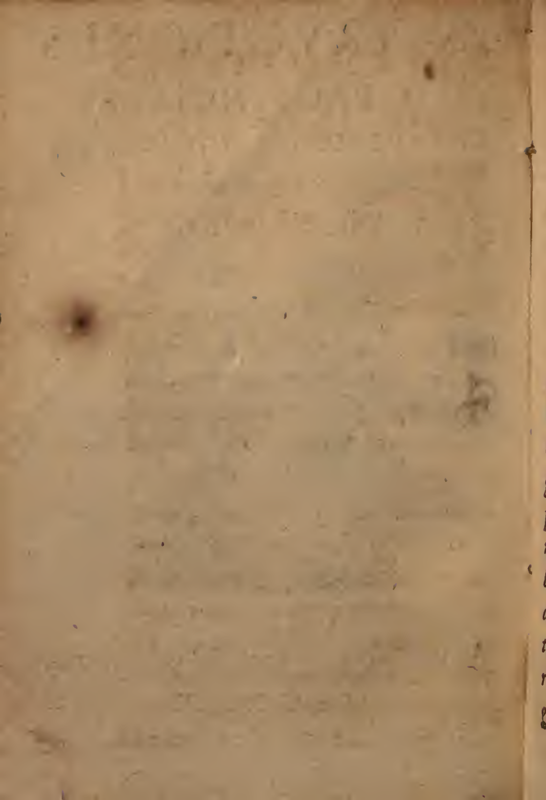
Vt Directiones tantùm,

seorsim impressæ.

ANTVERPIÆ,
Apud IOANNEM MEVRSIVM.
M. DC. XXXV.
SVPERIORVM PERMISSV.

SVPERIORIBVS SOCIETATIS.

ONTRACTIS *paucis è multis Instructionibus tam à P. N. Claudio p.m. quam à Patribus in VI. Congregatione deputatis, conscriptis; reductisque in librum Ordinationum, quæ vim Legis habeant in posterum; quæ reliquæ erant, intactas censuit VII. Congregatio retinendas esse, ac seorsim imprimendas, ad Superiorum directionem, quibus non parùm in suâ gubernatione iuuarentur, quales sunt Industriæ, & alia id genus, tum ob multiplicem rerum pulcherrimarum varietatem, ex quarum lectione non exiguus fructus speratur, tum ob me-*

moriam tanti viri, tamque de vniuersâ Societate benè meriti, à quo sapientissimè prodierunt. Faxit Diuina Bonitas rectam hanc viuendi iuxta Institutum viam sequamur omnes. Romæ 2. Februarij 1616.

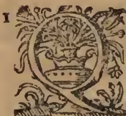
Bernardus de Angelis
Secretarius Societatis IESV.

INDEX INSTRVCTIONVM.

INSTRVCTIO I.

Ad renouationem Spiritus.

De promouendis ad sacros Ordines.

1
VAMVIS ex constitutionibus nostri scholastici ad Sacerdotium ordinariè circa finem studiorum promouendi esse videantur; quia tamen Sacerdotes fieri non expedit eos, qui non benè in spiritu profecerint (cùm post Sacerdotium longè difficiliùs, si opus fuerit, à Societate dimittantur) cauendum est omnino, ne deinceps qui in spiritu & religiosis virtutibus non benè profecerunt, aut in vocatione stabiles & firmi non sunt, ad Sacerdotium promoueantur, etiamsi suæ bonæ existimationis iacturam, nisi ordinentur, obiiciant. Quarè seruanda diligenter est à Prouincialibus Instructio de ordinandis data anno 1576. & in Consultationibus, quæ de promouendis ad ordines fiunt, quæ in eâ Instructione præscribuntur, diligenter examinentur; & illud præcipuè accuratè discutiatur, quod ad profectum spiritualem promouendorum attinet: moneanturque à Prouincialibus Consultores, vt ad Præpositum Generalem scribant, vtrùm hæc ordinatio exactè seruetur.

2 Quoniam loci mutatio plerumque morum

rum mutationem non facit, ideò qui in aliquo Collegio malè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud, nisi priùs iuuetur, vbi deliquit; etiamsi spes aliqua sit ex eâ mutatione, eum qui mutatur profecturum. Si quando tamen Superiori videbitur, aliquem aliò amandandum; mittatur etiam integra & prudens instructio de moribus eius qui mittitur, ad Superiorem eius loci, ad quem is à Prouinciali destinatur; vt hac ratione meliùs regi, & in Domino iuuari possit. *Quando loco mutandi, & quomodò.*

3 Nostris iter agentibus, vt de necessario viatico debitâ cum caritate est prouidendum, ita nullâ ratione permittendum est, vt pecuniâ illis detur ad superflua coëmenda, & quæ Religiosæ paupertati minimè congruunt, vt sunt curiosa & pretiosa: & multò minùs, vt ab externis, seu consanguineis, cum ædificationis iacturâ, conquiratur. *De viatico, &c. pro iter agentibus.*

4 Vt paupertatis puritas, & perfectio diligentiùs à nostris acquirantur, vigilandum à Superioribus est, ne quid in Societatem introducatur, quod vel huic paupertatis perfectioni aduersetur, vel proprietatem aliquam sapiat. Quarè vt abusus superfluarum commoditatum, si quis est, penitùs tollatur; curent diligenter Superiores, vt omni necessitati, habitâ ratione personarum, debitâ cum caritatis significatione, prouideatur. Ex quo præter multa alia, illud in primis sequetur commodum, *Interdicitur superfluus rerum vsus.*

dum, vt eâ ratione faciliùs superflua, & quæ proprietatis speciem habent, tolli possint. Quâ in re antiquiores & grauiores Patres, & Superiores etiam ipsi, omnibus prælucere debent exemplo.

Abusus vestium in cubiculis.

5 Tollendus videtur ille abusus, vt aliàs ordinatum est, ne scilicet in nostrorum cubiculis duplices vestes habeantur; sed apud vestium custodem, vt est communis Societatis consuetudo, seruentur: quod etiam de alijs rebus, quæ in vsu non sunt, qualia sunt instrumenta quædam ad iter agendum, & his similia, intelligendum est.

Nihil à cognatis, vel amicis accipiendum pro lectionibus scribendis.

6 Etsi Regula 90. Prouincialis cauetur, ne quidquam nostri à cognatis vel amicis accipiant; quia tamen videmus paullatim non leuem abusum in hoc irrepsisse, cùm nostri, præsertim Scholastici, non raro ob describendas ab externis scriptoribus lectiones, cùm eas ipsi ob infirmam valetudinem scribere non possunt, pecuniam conquirant; quâ occasione in alios etiam vsus non necessarios sæpè conniuentibus immediatis Superioribus, illam expendunt; vt in posterum omnis talium rerum occasio præcidatur, nullâ ratione permittant Superiores, pecuniam à quopiam è nostris ad tales vel similes vsus conquiri vel accipi. Quòd si quis iudicio Superioris, qui necessitatem intueri debet, indigeat lectionum descriptione; id fiat pecunijs Collegij, in

Quomodò Superiores indigentibus prospiciant.

quo

quo ille habitat. Quam ob caussam Prouincialis curet, aliquam pecuniæ summam illi Collegio applicare, ne his expensis extraordinariis nimiùm grauetur.

7 Nullâ ratione permittatur, vt nostri apud se habeant & secum ferant quædam, quæ pauperibus, quales nos sumus, minimè conueniunt: vt sunt horologia rotata, & affabrè facta; Reliquiaria valdè curiosa, & pretiosa; imagines item multi valoris, & similia. *Curiosa & pretiosa interdicuntur.*

8 Ne paupertatis sanctæ custodia, quæ plurimùm cordi nobis esse debet, vllâ ex parte violetur; tollatur abusus ille, qui apud aliquos, vt audimus, irrepsit; qui rei deformitatem fortè non attendentes, in libris, quos de Superiorum licentiâ apud se habent (qui tamen pauci esse debent, & certi quidam) inscribunt *Ad vsum talis*, &c. qui loquendi, vel inscribendi modus vel prorsus inutilis est, vel si aliquid efficiat, vt scilicet Superiores de huiusmodi libris minùs liberè disponant; paupertatis perfectioni & puritati apertè repugnat: cùm non tantùm in rerum dominio, sed in illarum vsu etiam paupertas plerumque lædi possit. In iis igitur libris, qui communiter à Superioribus cuicumque conceduntur, & asportari communiter solent (vt sunt Constitutiones, vel illarum Summarium, Ioannes Gerson, vel similis aliquis pius libellus, Officium B. Virginis, & Sacerdotibus Breuia- *Abusus proprius librorum.* *Quinam permittendi.*

rium, Diurnum, nonnullis etiam Bibliorum exemplar, & Summula aliqua Casuum, & his similes) nihil inscribendum est. Reliquis verò libris, qui alicui conceduntur à Superioribus; vel permittitur, vt eos emi curet (quos tamen in vnum, vel aliud Collegium asportare non licet) inscribendum tantùm est nomen ipsius Collegij vel Domus, cui sunt applicati.

INSTRVCTIO II.

Pro Concionatoribus Societatis.

In virtutibus benè fundentur.

1 VM Concionatorum munus tanti momenti sit, & ex præcipuis, quæ Societas ad proximorum salutem procurādam exercet; diligenter à Superioribus curandum est, vt qui ad hoc munus talentum à Domino acceperunt, benè ab ipso etiam studiorum tempore in hunc finem instituantur, vt possint suo tempore illud benè ad Dei gloriam, & proximorū salutem fructuosè exercere. Quarè si qui perspicientur huiusmodi esse, in humilitate & ceteris virtutibus benè fundentur, quò tutiùs id muneris exequi suo tempore possint. Nullâ ratione autem sinantur concio-

concionibus aliorũ deſcribendis tẽpus terere.

2 Quoniam verò Scholaſtici noſtri in domeſticis concionibus frequenter exercentur, non ſolùm ob varias vtilitates, ſed etiam vt huic muneri publicè & ad populum ſuo tempore præſtando aſſueſcant; in priuatis concionibus, quæ in Refectorio haberi ſolent, non tantùm ea, quæ ad Religioſos propriè ſpectant, tractari poterunt; ſed interdum etiam illa, quæ ad populi ædificationem facere cenſentur: nimirum ſi Chriſtianæ virtutes, vt eleemoſyna, caritas in proximum, & ſimilia proponantur: vitia item, vt ambitio, auaritia, ira, & alia huiuſmodi vituperentur. Hæc autem ita explicari poterunt, vt non quaſi ad Religioſos tantùm, ſed veluti ad populum etiam & ad ſeculares homines ſermo dirigeretur. *Quomodò formandi.*

3 Ad Præfectum concionum pertinebit, thema ſeu argumentum iis, qui concionaturi ſunt, deſignare; ac pro eorum captu vnum, aut alterum, aut plures etiam Auctores, qui illud argumentum benè tractarunt, aſſignare: vt ex eorum lectione illi materiam eliciant, ex quâ ſuam poſteà concionem, iuxta cuiuſque propriam inuentionem, componant: ac denique viam illis aperiat, prout neceſſe cuique fore perſpexerit, ad benè diſſerendum de argumento, quod tractandum aſſumunt. Conueniet etiam iis, qui concionaturi ſunt, tempus aliquod concedi, iuxta Superioris arbitrium, *In argumento tractando à Præfecto docendi ſunt.*

trium, in quo commodè parare se possint: quod vt multum esse non debet, ne nimiùm à studiis distrahantur, ita modicum esse non expedit, ne imparati ad concionandum accedant. Quarè propter varias occupationes, quibus Scholastici distinentur, à quibus propter concionem eximi non debent, biduo saltem antè monendi erunt.

Quomodo exercendi.

4 Ad hunc finem, in præcipuo præsertim Prouinciæ Seminario, benè exercitatus è nostris aliquis concionator Præfectus concionum constituendus est: qui & exemplo suo, & pro curâ hac sibi demandatâ, nostros diligentiùs exerceat, præcipuè verò tertio & quarto anno Theologiæ; & post singulas conciones liberè & amanter eosdem priuatim (re priùs, si videbitur, collatâ cum Superiore, aut huius iudicio cum aliis Patribus) moneat, in quo defecerint, quoad vocem, gestus, & alias boni concionatoris partes: idque illi in proximâ concione emendare studeant; iudiciumque Præfecti de emendatione factâ, aut non factâ, iterum intelligant, donec bonum habitum induant. Commendabit verò, condemnabitque tum Superior, tum Præfectus, quæ commendatione aut condemnatione digna videbuntur. Alij verò, ad quos hoc non pertinet, minimè permittantur, nec facilè & immodicè eos laudare, nec liberè carpere.

5 Vt boni cum fructu iuxta ipsorum finem fiant,

fiant, præficiendus illis omnino erit, qui in concionandi ratione eos qui tonos faciunt, benè & prudenter instruere possit: idque suauiter ipse præstabit, antequàm è suggesto illi abeant, commendando quoque subinde quæ oportet. Vtilitas verò è tonis maior speratur, si quadrante horæ circiter ij præmoneantur, qui eos facturi sunt, themate illis assignato.

De tonis cum fructu faciendis.

6 Non est existimandum, ad eundem concionandi modum, vel vnius celebris concionatoris imitationem nostros adigendos esse, vel adigi etiam posse: communia verò documenta ad proprium, quem quisque à naturâ habet concionādi modum & facultatem accommodanda sunt; cum variâ sit hominum conditio. Monendi igitur omnes sunt, qui ad hoc munus instituuntur, ne alios in voce & gestu imitari studeant, quando id quod imitantur, quamuis bonum sit, naturâ consequi non possunt.

Ab affectata imitatione arcendi.

7 Qui concionandi talentum habuerint, si post absoluta studia scholastica duos annos ad ea repetenda, iuxta Reg. 52. Prouincialis, posuerint; post tertium annum probationis, antequàm concionandi munus suscipiant, priuato studio sacræ Scripturæ, & legendis Patribus, ac sanctæ meditationi saltem per annum vacent. At verò qui biennium ad repetenda studia non habuerint, per duos annos iis rebus incumbant. Vnde illud etiā commodùm sequetùr, quòd tantopere aliorum concio-

Vacent sacræ Scripturæ, & legendis Patribus saltem per biennium.

concionibus describendis non inhiabunt.

Quales esse oporteat. 8 Vt nostri concionatores fructuosiùs suum munus exequantur, meminerint Regulæ 2. concionatorum: & diligenter curent, vt in ipsis vigeat zelus animarum, caritas, orationis studium, & deuotio. Imò verò exercitia spiritualia subinde ab illis vltro & libenter repetita plurimùm ad hæc omnia proderunt. *A quibus cauendum.* Caueant similiter ab iis, quæ & concionatores plurimùm distrahunt, & eorum studia impediunt; & spiritum ac deuotionem minuunt, vt sunt nimiæ familiaritates cum externis, eorumdem visitationes, donaria, præsertim à feminis, facilè admissa, & his similia.

Extra domos ne concionentur, qui cibis Quadragesimæ, &c. 9 Quoniam verò nostri ad concionandum in Quadragesimâ extra Collegium interdum mittuntur, & accidere nonnumquàm potest, vt ij qui mittuntur, ob infirmam vel imbecillam valetudinem cibis Quadragesimalibus vesci non possint; ideò ad maiorem proximorum ædificationem melius fore iudicauimus, ne huiusmodi concionatores in posterum extra nostras Domos in Quadragesimâ concionaturi mittantur. Cum iis verò, qui in Domibus nostris concionãtur, nemo in hoc dispenset inconsulto Prouinciali, qui in huiusmodi dispensatione necessitatis, & maioris diuini obsequij rationem habebit. *Eorumdem frugalitas.* In victu verò & vestitu ea lautitia, illæ item singularitates & exemptiones, quibus alij meritò offenduntur,

tur, concionatoribus minimè concedantur.

10 Qui talenta ad concionandum ostendunt, præsertim rariora, non diutius quàm par est in docendi munere tam humaniores litteras, quàm Philosophiam & Theologiam detineantur: ne si secus fiat, quando in iis studiis penè consenuerint, tunc demum ad concionandum accedant. *Quamdiu docebunt.*

INSTRVCTIO III.

Pro Confessariis Societatis.

1 PRINCIPIÒ; quod habetur in Regula Prouincial. 100. de maturitate Confessariorum, id in primis curandum, vt multò maior ratio maturitatis habeatur in spiritu, moribus, & ædificatione: alioqui ætas, quæ conciliare etiam solet auctoritatem, non multùm proderit. Prima ergo cura ponatur circa promotionem ad Sacerdotium, iuxta ea quæ dicuntur §. 1. ex Deputatione pro renouatione spiritus. Cauendum verò, ne spe futuræ emendationis adhibeatur hoc medium promotionis ad illos in spiritu iuuãdos, nisi aliunde constet emendatio. Ad hæc quod præscriptum fuit anno 1590. §. 6. de biennio expectando recens ordinatis, ita seruetur, vt & illo tempore, & etiam post illud, antequàm ad mulie- *Maturitas in moribus, &c.* *De promotione ad Sacerdotium.* *Non nisi post biennium ad mulierum confessiones exponantur.*

mulierum confessiones exponantur, occupentur virorum confessionibus audiendis: tum vt maioribus laboribus assuescant, & fructuosiùs ac latiùs occupentur; tum vt experiatur Societas, ecquid in hoc ministerio valeant; tum demum, vt hoc modo maturiores fiant, nec imparati accedant,

Ad crates mulieres audienda.

2 Regula 15. Sacerdotum, vt ad crates mulieres audiantur, omnino seruetur, etiam in summâ frequentiâ, neque excusationes admittantur, etiamsi sint puellulæ.

De non protrahēdis colloquiis in cōfessionali.

3 Et quoniam plurima habet incommoda, si in confessionali longa protrahantur colloquia, omnino Regula 17. Sacerdotum exactè seruetur, ne de rebus ad confessionem non pertinentibus eo loco loquantur. Quòd si cōtingat de aliis rebus ad consolationem, vel vtilitatem illarum esse loquendum; id non flexis genibus in confessionali, sed stando vèl sedendo breuiter & modestè, demissis oculis (vt Regula dicit) fieri debet. Quare operæpretium erit, nonnulla loca patentia & decentia in aliquâ tēpli parte, pro ratione regionis, assignare, ad quæ feminæ accedant, vt nostros alloquantur: sic enim fiet, vt & colloquia breuiùs finiantur, & minùs frequenter accedant, cùm pateat sermones illos non esse confessionem; & non offendantur alij, dum existimant, confessiones earum, quæ frequenter confitentur, adeò in longum protrahi, & vt omnis occasio præci-

Extra confessionem in patenti loco colloquantur.

prȩcidatur. Si pœnitentes prætendant scrupulos, instruant illas Confessarij, ne historias narrent, & inutilia repetant; & interdum etiam ipsi sermonem abrumpant. Nam si verè scrupuli sunt, vbi id illis certò constet, nihil opus erit longas orationes audire. Quòd si agatur de meditationibus, & spiritualibus exercitiis, fiat id potiùs per spirituales libellos Granatæ, & aliorum, quos apud se legant. Et si in aliquo casu particulari aliter faciendum esset, id non fiat, nisi consulto Superiore.

Quid cùm de scrupulis & spiritualibus Exercitiis agitur.

4 Seruetur etiam Regula 21. Sacerdotum. Curetur etiam, ne Confessiones generales excipiantur earum quæ semel generaliter alicui confessæ fuerant, nisi id exigeret manifesta necessitas Sacramenti ob confessiones inualidas. Quod tamen in huiusmodi raró admodùm probabile est posse contingere.

De generaliter audiendis.

5 Constituantur syndici non modò Æditui, & aliqui ex sociis, sed nonnulli proximi Sacerdotes, qui obseruent, & Superiorem moneant, tam de prolixis confessionibus, quàm de colloquiis, quæ extra confessionem protraherentur.

Syndici.

6 Quæ matutino tempore sunt confessæ, vel sequenti die manè confiteri debent, non permittantur à prandio accedere prætextu confessionis; sed si accesserint, Confessarij reijciant in diem crastinum, si sunt communicaturæ; & si illo ipso die, quo accedunt, communi-

Manè confessæ non audiantur à prandio.

municauerint, differant ad diem sequentis confessionis.

De socio secum retinendo. 7 Circa Regulam 18. Sacerdotum, de retinendo secum socio, omnino exactè seruandam, inuigilent Superiores diligenter, & acceptis his nostris conuocent omnes Sacerdotes, illisque tum alia quæ ad eos spectant, tum præcipuè litteras nostras legant, quas de hac re 15. Iulij anno 1585. ad Superiores dedimus. *Monendi.* Iis verò, qui suas Regulas 15. 16. 17. & 18. non seruauerint, monitiones seriæ, & pœnitentiæ primâ vice iniungantur: & quamuis nobis non placuerit vniuersim præceptum imponere obedientiæ, vt id seruent, tamen alicui particulari, qui eo fræno indigebit, poterit, ac etiam debebit Superior id imponere. *Etiam remouendi à confessione fœminarum.* Quòd si id non seruare fuerint deprehensi, remoueantur statim à confessione feminarum, & nos moneamur, vt dispiciamus, an tales in Societate retinendi sint, vtpote qui in re graui, periculosâ, & tam seuerè iniunctâ parere noluerint. *Quando locus infirmæ angustus est.* Quòd si locus vbi infirmæ iacent, ita angustus sit, vt per loci dispositionem fieri non possit, vt socius Patris adsit; cùm primùm Domum redierint, Superiorem moneant, vt is consideret, an secundò illuc redeundum sit, vel potiùs (in quod magis inclinamus) ea cura propriis Parochis relinquenda. Quod vt meliùs omnino seruetur, iniungitur Superioribus omnibus, vt in publicis exhortatio-

tationibus moneant omnes, quod quamuis nulla sit peculiaris regula, quæ socios moneat, vt ipsi Superiori significent cùm redierint, an Sacerdos regulam seruauerit; tamen & ex nonnullis regulis aliis, & ex nostrâ hac peculiari ordinatione, socij & fratres omnes tenentur, Superiorem eâ de re verè & syncerè monere: quod si non fecerint, intelligant, nec suæ conscientiæ, nec Societatis bono se satisfacturos; & Superiores in eos, tamquàm in inobedientes esse animaduersuros. Sacerdotes verò, etiamsi maximè socij extra remanere vellent, nullâ ratione id permittere debent; tum ne illi otiosa colloquia cum aliis misceant, tum ne ipsi sint sine teste.

Publicè Socij docendi de hac regulâ.

8 Circa Communionis frequentiam optandum est, vt seruetur Regula 26. Sacerdotũ, ne crebriùs, quàm octauo quoque die, &c. Sed quoniam in nonnullis ciuitatibus, vbi passim maior est communionis frequentia, & cum nonnullis personis, quæ ab aliquo tempore frequentiùs in hebdomadâ communicant, vix fieri poterit; saltem illud retineatur, vt in futurum nec Confessariis, nec Rectoribus liceat dispensare, nisi tantùm Prouinciali, vt bis in hebdomadâ fieri possit. Cum iis verò, qui consuetudinem habent frequentiùs communicandi, curetur quod suauiùs fieri possit. Illud tamen non dubium est, si Confessarij seriò sibi persuadeant, id maiori proximorum

De Communionis frequentiâ.

vtilitati, Societatis bono, & ædificationi conuenire; fore, vt cum vtrisque feliciter omnia transfigantur.

9 Et quoniam magnâ iacturâ temporis & fructus spiritualis in ministeriis, certè plusquàm oportet, mos inoleuit visitandi & salutandi; omnino necessarium duximus ad meliorem regulæ illius obseruationem, quæ de non inuisendis mulieribus agit (est autem 72. Præpositi, & 70. Rectoris) aliquid certius statuere. Et sanè extra casum necessitatis (qui esset, verbi gratiâ, in aliquâ infirmitate, aut luctu, aut morte aliquorum, pij alicuius negotij, & huiusmodi) raró admodùm spes ista magni fructus euenire potest. Quia tamen modus agendi Societatis, accepta beneficia, & declinatio rusticitatis cuiusdam non permittunt, vt hæc officia nostris omnibus interdicantur, moderatione aliquâ opus erit. Hanc nos commodissimam hoc quidem tempore arbitrati sumus, vt habeatur ratio tum personarum, quæ inuisuntur, tum nostrorum, qui inuisunt. Itaque tria concurrere debent, vt aliqua digna existimetur, quæ à nostris officij caussâ inuisatur. Primùm, vt sit persona nobilis & primaria: neque enim omnibus deuotis cuiuscumque gradus id officij par est præstare: cùm satis possint in nostris ecclesiis, & confessionibus, & piis colloquiis, & iuuari & instrui. Secundò, vt sit benemerita

De mulieribus inuisendis.

Tria requisita ad inuisendum.

non

non vulgariter de Societate. Tertiò, vt in domo illâ marito, cognatis, vel huiusmodi, id officij gratum potiùs quàm odiosum esse credatur. Ceterùm ne in designatione huiusmodi personarum errari contingat, volumus, cùm Prouincialis visitat singula Collegia, auditis Consultoribus designet eas, quibus sine offensione, præter circumstantias iam dictas, id negari non debeat: ceteras omnes huiusmodi visitationes superfluas prohibeat. Nostri autẽ, qui id facere possunt, videntur eligendi quàm paucissimi, nimirum Superior, qui quasi publico nomine pro Collegio id exhibeat (ita tamẽ, vt valdè moderatè & circumspectè id faciat, vt aliis exemplo præluceat) & Confessarius; cum quo tamquàm Patre spirituali personæ, quæ visitandæ sunt, confidenter agere possint; qui si prohiberetur, maximè offenderentur. Ceteri verò, si quando expediat vt aliquis mittatur, non ipsis petentibus, sed Superiore suo nomine eos mittente, si fuerint viri serij, graues, & spirituales, poterunt interdum id præstare. *Personæ designentur.*

10 Prouinciales autem in Visitationibus diligenter inquirant, quomodò hęc omnia seruentur, & nos exactè moneant. Curent etiam, quod aliquando quibusdam litteris vniuersalibus commendauimus, vt occasione missionum Confessarij interdum mutentur; ne angustus sit fructus, si perpetuò cum nonnullis deuotulis occupentur. *De iis omnibus Generalis monendus.*

Ad hoc munus affecti sint.

11 Curandum, vt nostri Confessarij, iuxta Regulam Sacerdotum 8. multùm afficiantur ad hoc munus, vt proximis pernecessarium, & nostri Instituti valdè proprium: præcipuè verò inuigilandum, ne sint minùs affecti minusque prompti erga homines pauperes aut vulgares. Quòd si hos refugere deprehenderint Præfectus Ecclesiæ, vel Æditui, omnino Superiori significandum erit, vt Confessarium officij seriò monere possit.

Præsertim erga pauperes.

Eorumdem munus & spiritus.

12 Curandum item diligenter, ne numero potiùs pœnitentium, quàm fructu eorum spirituali gaudeant; magisque soliciti sint, vt ad veram contritionem pœnitentes promoueantur, vitia emendent, in viâ spirituali dirigantur & promoueantur. Ac quoniam in hac parte notabilis remissio ex spiritus, ac zeli in Confessariis defectu aduertitur; de hoc resuscitando elaborandum est: nec alia media efficaciora videntur, quàm orationis, meditationis, ac mortificationis studium, otij declinatio; moderata, & ex spiritu Societatis ordinata cum externis conuersatio; de spiritualibus rebus, & modo iuuandi animas cum domesticis colloquutio, regularum omnium, earum præsertim, quæ de feminarum confessionibus præscribunt, vt superiùs dictum est, exacta obseruatio.

Abusus tollendi.

Quarè tollendi sedulò qui sequuntur abusus, sicubi existant: plures horas dare pauculis feminis,

minis, vt aliis ad confitendum locus non sit; alias confiteri volentes arcere, ne filiæ propriæ spirituales (vt vocari consueuerunt) expectare cogantur.

13 Sicubi non est introductum, valdè cupimus, vt introducatur, quod Romæ & alibi fit, si accurrentium frequentia id postulet; vt scilicet designati Sacerdotes statis diebus certis horis in templo resideant, vt qui confiteri volunt, ad manum habeant Confessarium. *Designentur in templo statis diebus.*

14 Quæsierunt nonnulli, quâ formulâ vtendum esset nostris in absolutione ab excommunicatione, & aliis censuris, cùm decima Regula Sacerdotum omnibus eamdem præscribat. Respondimus, in foro quidem conscientiæ, quod frequens est, vtendum formulis, quæ habentur in Directorio P. Polanci piæ mem. Sed in foro exteriori, quod rarissimè eueniet, si ex delegatione Prælatorum aliquando contingat, sequantur formulam in eo Episcopatu receptam. *De formulâ absoluendi à censuris, &c.*

15 Ad otium autem vitandum, & occurrendum quorumdam nostrorum querimoniis, dicentium, in paruis aliquibus Collegiis non satis esse occupationum; quamuis nihil opus sit statuere aut ordinare, cùm ex regulis, & constitutionibus, & formulâ Instituti satis constet, non deesse plurima, in quibus iuxta gratiã nostræ vocationis occupari debeamus; tamen vt id Superiores quasi cõpendium præ *Ad otium in paruis Collegiis vitandũ.*

oculis habeant, non erit inutile, si quæ nobis à Prouinciâ Romanâ anno 1590. proposita fuêre, quorumque copia iam fuit transmissa, inspiciant; vt subditi iuxta Superiorum arbitrium & voluntatem, habitâ locorum, temporum, & personarum ratione, in iis exerceantur.

INSTRVCTIO IV.

Ad occupationes varias,

In quibus Sacerdotes operarij Societatis cum fructu exerceri, & tempus vtiliter collocare possunt: à Congregatione Prouinciæ Romanæ anno 1590. propositas.

Et à R. P. N. Claudio Aquauiuâ Præposito Generali approbatas.

Occupationum tria capita.

MNES occupationes, quæ in Collegiis Societatis vel iam sunt, vel introduci possunt, ad tria capita reducuntur: primò ad spiritum; secundò ad studia: tertiò ad proximos.

Pro spiritu, orationis assiduitas, &c.

1 Quoad spiritum, in primis opportuna erit oratio, & meditatio extra illam horam assignatam à Regulâ, prout cuique deuotio suggesserit, & quantum per caritatis & obedien-

dientię occupationes licuerit: dũmodò ſemper Confeſſarius, vel Superior conſulatur. Oratio enim non ſolùm faciet, vt benè & ſanctè inſumatur illud tempus, ſed etiam expellet aliâ viâ otium, quia impellet ad agendum, & quærendos vltro proximos quos iuuemus. Atque in hoc capite non ſolùm comprehenditur oratio ipſa, ſed etiam lectio librorum ſpiritualium, & omnes eiuſmodi ſpirituales mentis exercitationes in Deum.

2 Quoad ſtudia, bonum eſt, vt noſtri Sacerdotes paullò magis delectentur ſtudiis, tum ad otium vitandum, tum propter vtilitates quæ conſequuntur. Et ideò non eſt res reſtringenda ad vnum tantùm genus; ſed poſſunt ſe exercere in pluribus. Primò & præcipuè in Caſibus conſcientiæ: deinde in Scripturâ ſacrâ, & ſanctis Patribus; aliquando etiam legere hiſtorias Eccleſiaſticas, & vitas Sanctorum. In quo etiam iuuerit, vt meliùs ſeruire poſſint quæ leguntur, conficere ſibi compendium non modo Caſuum, ſed etiam ſelectorum exemplorum, quæ deinde ſint vſui inter agendum cum proximis. Confert etiam plurimùm, ſi ſæpè legant, & præ manibus habeant librum Exercitiorum ſpiritualium, Directorium. P. Polanci, & Methodum iuuandi morientes. Sed tamen videndum eſt, ne occupentur in quibuſdam ſtudiis inutilibus, ex quibus vel nullus eſt fructus, vel quæ non ſunt proportionata illo-

In ſtudiis, præſertim Caſuum conſcientiæ, occupatio.

rum capacitati, quia sic amittitur tempus. Iuuabit etiam, vt sit maior copia librorum varij generis in Collegiis. In particulari, quoad Casus conscientiæ, fiant conferentiæ exactè & diligenter de rebus vtilibus & practicis, & præuideantur materiæ: quia si fiant vt debent, bis in hebdomadâ, & hoc modo quo diximus, erit hæc inter alia satis bona & vtilis occupatio.

Zelus cum proximu. 3 Quoad tertium, de proximis, vix potest deesse occasio, si quis velit, & habeat zelum. Quare hoc præcipuè procurandum, vt nostri concipiant & foueant hunc zelum, ita propriũ nostri Instituti. Modi autem & occasiones iuuandi proximos multæ sunt, & ferè in omnibus locis sunt: vt docere Doctrinam Christianam, tradere exercitia, & quærere & inducere homines ad ea peragenda, cum prudentiâ tamen; visitare hospitalia & carceres; quærere eleemosynas pro iis qui sunt in carcere & Xenodochiis; pacificare inimicitias, facere conciones vel exhortationes in iisdem locis, reducere eos qui sunt in malo statu, iuuare confraternitates, vbi sunt, iuxta nostrum Institutum, & vbi non sunt, introducere; adire scholas externorum, & in eis, consentientibus ludi magistris, aliquas exhortationes habere: iuuentutem ad confessionem allicere, quamuis melius sit curare, vt ipsi magistri per se hoc faciant: visitare infirmos ad eos consolandos, & spiritualiter iuuandos; quâ ratione iuuantur

Modi iuuãdi proximos.

uantur etiam propinqui qui adſunt, & fiunt amici, & facilè adduci poſſunt ad frequentanda Sacramenta. Pro hoc etiam confert, cùm proximi veniunt ad noſtrum Templum, libenter eos admittere, & audire in confeſſione, etiamſi cum aliquo noſtro incommodo: & cùm occurrunt nobis in viis, inuitare eos qualibet occaſione, vel leuis amicitiæ, tum etiam parentes diſcipulorum noſtrorum conciliare Societati. Iuuabit etiam facere interdum conferentias de modo iuuandi proximos, verbi gratiâ, infirmos, vel qui modus tenendus ſit in pacificandis diſcordibus; aut in confeſſione quid remedij dari poſſit huic vel illi peccato. Prætereà poſſunt fieri miſſiones ad loca vicina per duos aut tres dies hebdomadæ, ita vt redeãt & adſint die Dominico. Iuuabit etiam, quod ſit erga proximos, non facere caſu, ſed ſcienter & cum conſideratione, animo repetendo, quomodò auditæ ſint confeſſiones in particulari huius vel illius: quomodò remediũ poſitum ſit huic vel illi, qui indigebat: item, quo affectu, quo zelo, quâ patientiâ. Denique curandum eſſet, vt in omnibus locis vbi reſidet Societas, hoc intelligeretur, Societatis profeſſionem hanc eſſe, vt præſtò ſemper ſit ad proximos; neque illi gratius quicquam eſſe poſſe, quàm ad hoc adhiberi omni horâ, in omnibus rebus conſentaneis noſtro Inſtituto. Hoc enim faceret, vt omñes ad nos libenter cõcurrerent.

Conferentia de modo iuuandi.

4 Sunt

Obseruanda à Superioribus.

4 Sunt etiam quædam obseruanda à Superioribus; & primò, vt ipsi quoque, & quidem omnium maximè, ferueant zelo animarum, & eum præ se ferant, & sæpè animent suos, atque ipsis factis ostendant id sibi cordi esse, fouendo, & promouendo profectus proximi, & præbendo auxilium, quod possunt; & inter alia facilè dando socium, quando petitur. Prætereà ipsi quoque pro parte suâ faciant quod possunt, eundo interdum ad hospitalia, & ad moribundos: at si non eunt sæpius, constet non ire propter occupationes sui officij. Prætereà non faciât ipsi quoque omnia per se, & præsertim nobiliores actiones, sed diuidant eas cum suis. At cùm aliquis se excusat, quòd non possit, vel non habeat talentum, non facilè admittant, sed animent, quia Deus concurrit & adiuuat. Tollant alias occupationes minùs vtiles, & quę tempus pręripiunt, animosque ab vtilioribus, necessariis, institutoque magis propriis auocant: cuiusmodi sunt excursiones, visitationes, confabulationes cum externis, vel etiam cum nostris. Curent vt in omnibus Collegiis sit vnus saltem doctus, quia ille exercebit reliquos: & faciant, vt in Collegiis semper vigeant aliquæ bonæ exercitationes. Denique Superiores ipsi curent, non solùm vt cùm suis consulent de modo fugiendi otij, & quænam bonæ & aptæ exercitationes introduci possint; sed etiam inuigilent, vt his nostri

nostri occupentur. Ipsi enim, cùm meliùs norint statum, & conditionem illius ciuitatis, & loci, in quo sunt; faciliùs poterunt inuenire, in quibus possint occupari.

INSTRVCTIO V.

De notitiâ habitâ per Confessionem,

Ne nostri, vel Superiores, vel alij eâ vtantur, etiamsi vsus alioqui licitus foret.

A.R.P.N. Claudio Aquauiuâ Præposito Generali tradita anno 1590.

AMETSI non desunt Doctores, qui sentiant saluo Sacramentalis confessionis sigillo, iustis de caussis licere nonnumquàm Confessario (cùm id fieri potest sine vllâ reuelatæ confessionis suspicione) vti extra confessionem notitiâ per confessionem habitâ; tamen quoniam hæc doctrina, & eam exigit in tantâ re circumspectionem, quam seruare perdifficile sit; & interim posset aliquando retardare subditorum libertatem, quam huius fori sanctitas, & nostræ Societatis Institutum requirunt in se ipsis rebusque

Citantur à Dominico Soto lib. de Ratione secreti m.3.q.4. & à Nauar. c. Sacerdos de pœnit. d.3. nu. 144. & seqq.

quę suis Confessario aperiendis; idcircò visum nobis est in Domino statuere, sicut & seuerè statuimus, pro reuerentiâ, quâ semper Societas nostra coluit huius Sacramenti inuiolabile sigillum, & libertatem; vt omnes Superiores diligenter caueant, ne vel ipsi, vel nostrorum aliquis, supradictam doctrinam vsquam introducant, nec illâ publicè aut priuatim doceant: nec eâ vtantur vllo modo (nisi fortè de pœnitentis licentiâ) sed ita prorsus in omnibus casibus nostri se gerant Confessarij, ac si in cônfessione nihil penitùs audiuissent; sibique persuadeant, vt humanarum rerum regimen ab hoc Sacramento longissimè distat, ita debere nullatenus ab eo pendere.

Interdicitur huiusmodi doctrina, &c.

INSTRVCTIO VI.

Pro Nouitiis Societatis.

Delectus in admittendis.

VONIAM prima boni status Societatis origo in admittendis iis consistit, qui nostro Instituto congruunt; ideò Superiores, ad quos admittēdi munus spectat, in admittendo non sint nimij, sed delectum personarum habeant: nec nostrorum, vel aliorum importunitate moueri se sinant: nec bona externa, vel nostrorum affinitatem, sed potiùs ad

ad nostrum institutum aptitudinem in admittendis sequantur.

2 Postquàm verò in Societatem admissi fuerint, curent Prouinciales, vt patronos non habeant, qui eos, licet ineptos, in Societate retineri curent: ac porrò in dimissionis negotio Magistri Nouitiorum iudicium magni faciant: nec se in dimittendo difficiles exhibeant, cùm id Nouitiorum Magister, caussis adhibitis, proponet. Neque enim necesse est de cuiusque Nouitij dimissione inire consultationem; neque expectandæ sunt graues culpæ, ob quas Nouitius dimittatur. *In ineptis dimittendis.*

3 Commendent etiam Prouinciales Nouitiorum Magistris, vt Exercitia spiritualia, iuxta eorum Regulas 23.24. & 28. ab iis, qui Societatem ingrediuntur, fiant: & intelligant moderationem illam, quam Regula interdum concedit, non debere esse ordinariam, neque crebrò vsurpandam: sed si quando hoc experimentum ob iustas rationes distulerint, non diu differant, cùm hæc Exercitia primum & præcipuum locum inter experimenta sibi vendicent. Reliqua verò experimenta, præsertim Doctrinæ Christianæ, hospitalium, & peregrinationis exactè fieri curent, vt in eorum Regulis præcipitur. *Quando Exercitia spiritualia facienda.*

4 In admittendis verò temporalibus Coadiutoribus, circa eorum qualitates, & numerum, seruent diligenter Prouinciales, quæ præscri-

Quales Coadiutores temporales admittendi.

ſcribuntur in Conſtitutionibus p.1.c.2.§.2.& A. Animaduertant præterea, magnam cautionem adhibēdam eſſe in iis ad hunc gradum admittendis, qui aliquem in litteris progreſſum fecerint, vel qui milites fuerint, vel qui ſpeciem nobilitatis, vel cōſanguineos nobiles habeant, vel dominis ſecularibus in delicatis miniſteriis inſeruierint. Præterea non eſſe admittendos homines planè rudes, & diſciplinæ incapaces; cùm ad miniſteria Societatis meliùs obeunda, & ad res ſpirituales percipiendas, bonæ capacitatis eos eſſe oporteat; cuiuſmodi eſſe ſolent qui legere & ſcribere norunt, vel artificium aliquod habent. Poſtquàm autem admiſſi fuerint, inculcent ſæpius & diſertè (quod & anteà in eorum admiſſione factum ſupponitur) eorum vocationem eſſe, ſubleuare ſuis corporalibus laboribus eos, qui in vineâ Domini in aliis functionibus occupati laborant. Circa eos verò, præſertim dum in Nouitiatu ſunt, diligens opera Magiſtri exercenda eſt, vt inſtituantur in externâ & religiosâ politiâ, in modeſtiâ, & modo decenti agendi, præſertim cum externis, & ſimilibus.

De quibus instruendi.

5 Vt ſcholaſtici è Nouitiatu educendi non ſunt, niſi biennium abſoluerint; ita nullâ ratione Coadiutores temporales è Nouitiatu extrahendi ſunt, niſi per annum integrum in eo fuerint, & benè ſatisfecerint. In Collegiis verò, donec biennium abſoluerint, aliquem quaſi

Quando è Nouitiatu educendi.

quasi Magistrum in exercitationibus spiritualibus habeant; & cùm ad vota simplicia sunt admittendi, saltem per mensem ad Nouitiatum reuocentur, si commodè fieri poterit, & non obstet loci distantia: alioqui in eodem loco vbi sunt, per idem tempus se colligant, & ad vota præparent. Nullo autem modo permittant Prouinciales, vt ante finitum biennium in publicis Æditui, Ianitoris, & similibus officiis, in quibus cum externis agitur, exponantur. *Cùm vota facturi.* *In publicis officiis ne occupentur.*

6 Curent etiam, vt eorum bona, qui in Societatem ingrediuntur, integra, vt ipsi attulerunt, ad finem biennij seruentur, si seruari tamen possunt: ne illis diuenditis aut consumptis, eorum dimissio, si necessaria fuerit, difficilior reddatur. Neque toto hoc tempore quicquam exigatur in vsum Collegij vel Domus Societatis ab eorum tutoribus aut parentibus, quamdiu non sunt scholastici approbati; vt cum maiori libertate in Domino possint iuuari, & corrigi, cùm oportuerit. *Eorum bona vsque ad finem biennij seruentur.*

7 Cùm verò è Nouitiatu scholastici educuntur, vt ad studia mittantur, præmonendi sunt à Nouitiorum Magistro, non mitti eos ad laxiorem vitam, sed vt per studia fiant aptiora instrumenta ad Dei gloriam, & salutem proximorum procurandam; ac proinde ita debere studiis inuigilare, vt spiritus minimè refrigescat. *De quibus monẽdi cùm ad Collegia mittuntur.*

INSTRVCTIO VII.

Pro Scholasticis Societatis.

1 BONA Scholasticorum Societatis educatio magni momenti semper visa est, cùm ex iis posteà tum professi, tú etiam operarij proficiscantur. Designandi sunt igitur illis non solùm ij Superiores, qui eos in viâ Domini, & religiosâ perfectione probè instruant; sed boni etiam Confessarij, & Præfecti rerum spiritualium, qui suo munere benè & exactè fungantur. Quin etiam eos Præceptores vt habeant curandum est, qui non solùm doctrinæ studiis eos excolãt; sed bono etiam exemplo ad virtutem incitent.

Sollicita & studiosa Scholasticorum educatio.

2 Vigilent itaque Superiores, ne assuescant Scholastici nimis colloqui cum externis, aut amicis & cum illis familiaritates habere, apud eos prandere; litteras, vel munera dare & accipere, nisi necessitas, aut recta ratio aliud suadeat. Constat enim his omnibus & similibus spiritum in nostris grauiter lædi, & religiosæ perfectionis feruorem intepescere.

Ne cum externis occupentur.

3 Multò minùs permittendum est, vt scholastici Patres antiquiores nimis familiares, ac veluti Patronos apud Superiores habeant: & seniores ipsi moneantur, vt ab huiusmodi patroci-

Patrociniis ne foueãtur.

trociniis, tam Scholasticorum, quàm aliorum è nostris quorumcumque sibi temperent, iuxta ea, quæ de vitandis huiusmodi intercessionibus præscripta sunt.

4 Proderit autem ad Scholasticorum spiritualem profectum, veterẽ mortificationum consuetudinem tempore vacationum excitare, propositis in hunc finem in tabellâ mortificationum capitibus. Quin etiam expedire omnino videtur, vt qui in spiritu nimis relaxati videntur, quò in eis spiritualis feruor excitetur, ad has, & Exercitia etiam spiritualia, suauiter, omnino tamen inducantur. Imò verò hi, quando opus esse iudicabitur, à studiis ad tempus, vel etiam simpliciter amouendi sunt, vt meliùs in spiritu proficiant, & in virtutibus solidentur. *Mortificationum vsus in vacationibus.* *Quomodò tepidiores iuuandi.*

5 Nec minus operæ ponendum est à Superioribus, vt Scholastici nostri eam indifferentiam assequantur, iuxta Regul. 31. Summarij, vt scilicet à Superioribus se regi sinant, nec sint solliciti, quid peractis studijs & tertio probationis anno, sint facturi: solet enim plerumque euenire, vt si aliter contingat, quàm animo conceperunt, non sine magnâ molestiâ, & spiritus iacturâ, perturbentur. *Indifferentiæ assuescere discant.*

INSTRVCTIO VIII.

Pro Coadiutoribus temporalibus.

Ex deputatione, quæ de illis benè instituendis habita est in V. Congregatione Generali.

A.R.P.N. Claudio Aquauiuâ Præposito Generali iuxta eiusdem Cong. Decretum 98. recognita.

Conseruandi, & fouendi in spiritu.

1 IRCA spiritualem Coadiutorum temporalium profectum, non tantùm in Nouitiatu, vt dictum est, vigilandum est à Superioribus; sed multò magis curandum est, vt postquàm è Nouitiatu educti fuerint, & vota post biennium emiserint; spiritum, quem probationis tempore acquisierant, diligenti curâ cõseruent. Quarè non sinantur suo more aut arbitrio viuere, sed eos rerum spiritualium Præfecti, & ipsi etiam Superiores frequenter alloquantur, nouos præsertim, & qui infirmiores sunt, & hoc cùm tempore recreationis aliquando, tum verò

Frequẽs Superiorum, & Præfecti allocutio.

verò separatim, semel saltem in hebdomadâ, consolando eos & instituendo in iis quæ ad ipsorum statum pertinent; capita meditationis suggerendo, modum, ac fructum orationis exigendo, & tandem dirigẽdo, vbi opus fuerit.

2 Loco instructionis Doctrinæ Christianæ, quæ extra Nouitiatum ad Coadiutores haberi solet, si satis in eâ instructi existimentur, instituatur, singulis hebdomadis spirituale colloquium, seu conferentiæ de rebus ad eorum exercitia & captum accommodatis. Quo tempore curandum erit, vt intelligant, quæ in seculo vilia aut etiam seruilia iudicantur, ea magni momẽti, Deoque valdè cara esse in Religione, quandoquidem propter Diuinum eius amorem, & reuerentiam fiunt: nec solùm mercedem illorum operum ipsos consequi, sed participes etiam esse ceterorum omnium bonorum operum, quæ Diuina bonitas per nostram Societatem operari dignatur; sicut etiam omnium Indulgentiarum, & spiritualium gratiarum, quas ceteri consequuntur. Plurimum autem conferet, id à Superiore ipso præstari, ad quem hæc cura maximè pertinet. Hoc enim officio sibi eos Superior deuinciet, dum se illos peculiari sollicitudine complecti & excolere ostendit; & ipsi vicissim apertè vident, se à Superioribus minimè negligi. *De quibus singulis hebdomadis instruendi.*

3 Quoniam multa possent euenire incommoda, si facilè Coadiutores soli permitteren-

Quinam sine socio incedere possint. tur incedere; expedit omnino, vt quantum fieri poterit, semper comitati incedant. Si qui autem ob necessitates soli egredi permittuntur, ij maturi & graues sint, & tales à quibus nihil incommodi meritò timeatur. Socij autem Procuratorum, & Emptores, præterquàm in iis quæ sunt officij eorum propria, soli non eant: feminas verò nulli soli adire permittantur. Si quando autem aliquid periculi timeretur, maturâ mutatione prouideatur.

4 Qui ad vineas, agrosque procurandos mittuntur, sint ex iis, qui magis in spiritu & religiosâ disciplinâ profecisse cognoscentur. Neque vnquam soli in eiusmodi locis morentur, aut certè pernoctent, & quàm minimùm fieri potest in illis permaneant. Quòd si diutius, aut longiùs eos abesse oporteat, mutentur nonnumquàm, aut identidem ad Collegium reuertantur, vt in vtroque homine reficiantur. Ea verò, quæ per externos in his locis curari possunt, ad ea nostri ne adhibeantur. *Quales ad agros mittendi, & soli pernoctare non permittantur.*

5 Vt quietè iuxta suam vocationem in Domo Dei laborent, seuerè caueant Superiores, ne in suis ministeriis à ceteris contemnantur: neque officia, quæ pro Dei amore exercent, illis à quopiam tamquàm vilia & seruilia obiiciantur. Præterea expedit, vt peritis in suâ cuique arte credatur, nec facilè illis etiam studio mortificationis contradicatur. Et tandem ad eam etiam pacem & tranquillitatem conseruan- *Ne contemptus habeantur.* *Peritis in arte credendum.*

seruandam plurimum faciet, si à Ministris nimiùm aliquando non vrgeantur. *A Ministro non supra modum vrgendi.*

INSTRVCTIO IX.

De moderatione in dãdis litteris ad Generalem adhibendâ.

A. R. P. N. Claudio Aquauiuâ Præposito Generali diuersis subinde temporibus, anno demum 1599. *aucta copiosiùs, ad Prouincias missa.*

1
Tsi magnâ afficior voluptate, si quàm sæpissimè meorum Patrum, Fratrumque litteras perlegam; estque pergratum omnes ad me, tamquàm ad Patrem, magnâ fiduciâ confugere; tamen auctis longâ die negotijs, auctâque Dei beneficentiâ in dies latiùs Societate, longo iam vsu intelligo, in dandis ad nos litteris, iustam aliquam moderationem esse statuendam. Quod ni fiat, in tantam multitudinem litterarum numerus excrescet; vt, cùm ad omnia rescribendum fuerit, rebus maioribus, & quæ ad Societatem spectant vniuersam, in quibusque transigendis versari debet Præ- *Caussa huiusmodi Instructionis scribendæ.*

 positi

positi Generalis industria, necessarium tempus detrahetur; laborque eorum qui sunt à secretis, id quod ipsa docet experientia, ita augebitur, vt, quamuis aptâ descriptione operæ singulis distributæ sint, & iam pridem eorum auctus sit numerus, breui tamen impares labori succumbant, necesse erit.

2 Quarè, re priùs benè perpensâ, sæpiusque cum PP. Assistentibus communicatâ, multisque precibus Deo commendata, visum est nonnulla, ad hanc rē valdè conducentia, omnibus commendare; regulasque aliquas, & Superiorum temporum ordinationes in memoriam redigere, quæ si seruentur, sperandum est, commodiùs Prouinciarum negotiis cōsultum iri. Nam superuacuis & inutilibus reiectis, quæ sæpè vtilibus & necessariis officiunt, plus operę ac tēporis maióribus & vniuersalioribus Societatis rebus insumetur. Ita & labor eorum, qui in hoc munere versantur, alleuabitur, vt pares esse possint operi; & nihil de eo fructu detrahetur, quem Patres, Fratresque è litterarum communicatione percipiunt, & optamus omnes.

Aliquæ leges præscribendæ.

3 Sed antequàm ad rem ipsam veniamus, Reuerētiam Vestram admonemus, nostræ voluntatis esse, vt quo tempore nostram hanc sanctionem ac moderationem in dandis ad nos litteris Prouinciæ suæ indixerit, simul etiam edicat, nullo modo eam ad id genus litterarum

per-

pertinere, quibus priuatim suis quisque de rebus subditi nos certiores facere voluerint; integrum esse cuique, quæ ad animi sui fructum, spiritualeque auxiliũ, in Domino expedire iudicauerit, ad nos perscribere: me enim magnâ cum animi mei voluptate cuncta perlecturum. *Non extenditur ad priuatas litteras.*

4 His positis, Reuerentiam Vestram scire oportet, meos prædecessores varias ordinationes præscripsisse de modo, tempore, rebus, de quibus ad Præpositum Generalem litteras dare opus sit. Quæ omnes postmodùm in Formulam scribendi sunt relatæ. Ex quibus seruandis maximam partem pendet ea, quæ in hoc genere moderatio est adhibenda, & quam in primis teneri peroptamus. *Variæ ordinationes hac de re datæ seruandæ.*

5 Quarè erit operæ pretium Superiores omnes & Consultores ipsam Formulam attentè perlegere; eorumque vnumquẽque ea considerare, quæ ad se pertineant. Ita fiet, vt multis litteris minùs necessariis supersedeatur. Nã si Superiores locorum de suis rebus, cum suis primùm agent Consultoribus, deinde cum Præpositis Prouincialibus, qui ex ipsorum regulis, & formâ iis præscriptâ de rebus ordinariis suæ quisque Prouinciæ statuere poterunt, non magnum erit negotium septimum Formulæ paragraphum seruare. *Formula scribendi seruanda.*

6 Ac si operam dabunt, vt eiusdem Formulæ paragraphum decimum obseruẽt, haud dubiè magnus litterarum minùs necessariarum *Præsertim paragraphus decimus.*

numerus tolletur: cùm ibi præscribatur, in rebus non vrgentibus ordinarium tempus esse expectandum. Nam in vrgentibus & grauibus omni tempore scribendi paragraghus nonus potestatem facit. Hinc illa etiam vtilitas proficiscetur: nam si Superiores locorum de negotiis rite & subordinatione seruatâ, cum suis agent Prouincialibus; rerum administratio melior erit & facilior, & cum omnium gratâ voluptate etiam cōiunctior. Nam illa scribendi ratio directò & statim ad nos, inconsulto Prouinciali, cōtra quàm præcipit paragraphus decimus, nihil aliud efficit, nisi vt multiplicentur litteræ, & constitutio de rebus longiùs trahatur; cùm ad bonam rerum administrationem oporteat nos, antequàm de re quapiam constituamus, Prouincialium de vnaquaque re sententiam exquirere: & singularum rerum statum naturamque cognoscere illorum testimonio qui totas Prouincias administrant, & præsentes ipsi totam rem inspiciunt, & quodammodò manibus pertractant.

Quid in vrgentibus.

Subordinatio commendatur.

7 Est & illud prætereà notatum, de eadem re scribi sæpius ad nos: quæ res frustrà numerum auget litterarum. Quarè monendi sunt omnes Superiores, tum Consultores, ne cum de re aliquâ semel scripserint, de re eadem scribant iterum, nisi transacto ad rescribendum tempore, & perferendas ad eos litteras constituto. Quâ in re illud animaduertant oportet, non

Ne de re eadem bis scribant, responso non expectato.

non semper statim atque ad nos litteræ perlatæ sunt, facultatem esse ad illas rescribendi. Nam, cùm sua cuique Assistenti stata tempora descripta sint ad agendum; ac sæpenumerò diuersarum Prouinciarum, atque adeò Assistentiarum in idem tempus litteræ concurrant, nisi statutus ordo teneatur, magna sequatur confusio, necesse est: vt mirum interdum non sit, si quando seriùs aliquantò, quàm vellent aliqui, ad eorum litteras rescribatur. Atque ob hanc caussam, vt occupationibus consulatur Præpositi Generalis, in Formulâ præscribitur, vt cùm ad ipsum Prouinciales singulis mensibus, Præpositi locales ternis scribere debeant, Præpositus ipse Generalis ad Prouinciales alternis, ad locales senis mensibus rescribat. Quin etiam experimento ij scire possunt, crebriùs etiam, quàm Formula præscribit, eorum litteris responderi.

8 In litteris porrò, quæ *Soli* inscribuntur nonnulla peccantur: atque ideò fit, quòd non omnes sciunt, quæ ratio in iis litteris seruetur. Persæpè enim quæ iis litteris continentur, non eius generis sunt, quæ secretò opus habeant, ita vt non possint cum iis, quibus opus est, cómunicari. Imò verò non raro eiusmodi sunt, vt, nisi cum aliis communicentur, transigi nullo modo possint: ac nullâ aliâ de causâ *soli* inscribi videantur, nisi tantùm vt à nobis legantur. Hi si scirent, nos eas quoque litteras legere sole-

Quæ in litteris soli scribendis seruanda sunt.

ſolere, cùm præſertim res poſtulat, quæ illâ carent inſcriptione, non dubito, quin illâ ſuperſederent. Quarè opus eſſet hos huiuſcemodi incommodi admonere.

Ne in litteris negotiorum ſecreta admiſceant.

9 Eſt & alterum in eodem genere incommodum, quòd multi cùm de rebus variis ad nos ſcripſerunt, ad eamdem epiſtolam vnum aliquod caput attexunt, quod ſecretum poſtulat; & ob hoc vnum caput totam epiſtolam *ſoli* inſcribunt. Quo fit, vt, cùm ipſa epiſtola, ob ſecretum non poſſit niſi cum P. Secretario communicari (cum quo de more epiſtolæ, quæ *ſoli* inſcribuntur, communicandæ ſunt) ob illius occupationes negotia reliqua, quæ cum Aſſiſtentibus ſunt communicanda, tranſigi maturo tempore non poſſint. Quarè moneantur, vt cùm de rebus ſcribunt, quæ inſcriptionem *ſoli* poſtulant, ſi de rebus aliis iis ſcribendum ſit, id ſeorſim faciant aliâ epiſtolâ, ab eâ ſeiunctâ, quæ *ſoli* inſcribenda eſt. In eâ verò, quæ *ſoli* inſcribitur, non niſi de rebus illis agant, quæ ſecretum poſtulant, nec ſunt cum aliis communicanda.

Ratio contractus & inſtrumēti Romam mittenda.

10 Ad hæc, quod ad contractus attinet, contractuumque inſtrumenta, cùm Romam mittuntur, à tergo membranæ vel chartæ adſcribatur index & ſumma eorum quæ cōtinentur. Idque eò magis quòd multa tam fœdis characteribus deſcripta mittūtur, vt non niſi magno labore, magnâ temporis iacturâ, & ægrè intelligan-

ligantur; ab hominibus præſertim qui quibus de rebus in illis agatur, ignorant.

11 Litteræ, de negotiis præſertim, quæ ad nos ſcribuntur, detur opera vt bonis & perſpicuis characteribus ſint; omiſſis litterarum compendiis abbreuiationibuſque parum notis. Iuſtus etiam ad oram exteriorem margo relinquatur, vt indices eorum, quæ intus continentur, foras euocari poſſint. Et cum varia capita de rebus variis continent, præſertim ſi vel Superiores, vel Conſultores ipſi litteras dant, ſingula quæque capita per paragraphos ſcribantur, ad initium ſemper caput reuocando. Id enim & ad legendi, & intelligendi vſum facilitatémve apprimè conducit, non modò in præſens, quãdiu de rebus iis eſt agendum; ſed in poſterũ etiam tempus, cùm ex Archiuio, quod ſæpè vſu venit, eiuſmodi litteræ ad eadẽ vel alia ſimilia negotia, poſt aliquot menſes aut annos ſunt proferẽdæ. Quæ res in tanto ſcriptorũ numero, optimo licet ordine diſpoſita ſeruentur omnia, niſi his adiumentis alleuetur, laborioſa admodùm fit & impedita.

Quæ in ſcriptione litterarum animaduertenda viſa ſunt.

12 Et tum in his tum in aliis etiam litteris duo illa ſeruẽtur, vt & in fine epiſtolæ cuiuſque nomen adſcribatur & cognomen eius qui litteras dat (ſunt enim, qui pro ſuâ modeſtiâ alterutrum omittunt, altero tantùm cõtenti) & cùm dies, quâ dantur litteræ adſcribitur, non à feſto tempore illius diei, ſed à numero dierum menſis

Nomen. & cognomen in calce adſcribant die non prætermiſſa.

ſis cuiuſlibet notetur; vt faciliùs datarum litterarum ratio iniri poſſit. Denique caueant, ne eodem folio, quo ad nos ſcribunt, ad obuoluendas epiſtolas alias vtantur: fit enim plerumque, vt in reſignandis faſciculis, pars aliqua litterarum vnà cum ſigillo reuellatur: quæ deinde nullo modo legi poſſunt.

Ne eodem folio, quo ſcribunt, epiſtolas obuoluant.

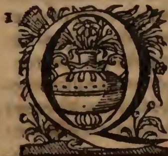
13 Illud poſtremò hoc loco addere pernecesse fuit, quòd abhinc annos quindecim nonnullis Prouinciis præſcripſimus, ad expenſas non exiguas vitandas, quibus vnam pro multis æquo plus grauari interdum contingebat, ex Collegij aut Prouinciæ, ex quâ litteræ mittuntur, ignoratione; vt curent Superiores omnes ſingulis litteris & faſciculis ſui Collegij ac Prouinciæ nomen exteriùs in fronte imponi. Sic enim antequàm vel faſciculi diſſoluantur, vel aperiantur litteræ, vecturæ ratio facilè conſtabit ei, qui exigendi curam gerit, vt ſuum cuique Prouinciæ vecturę datum referre poſſit. Quòd ſi contingat diuerſarum Prouinciarum vel litteras, vel faſciculos in vnũ colligari, neceſſe erit ſimiliter in externâ facie ſub illius inſcriptione Prouinciæ, in quâ colligantur, nomen notari: detracto enim ſuperioris faſciculi tegumento, ſingularũ litterarũ, vel faſciculorũ vecturæ ratio diſtincta cõſtabit ex illarũ inſcriptionibus: vel certè (quod magis probaremus) in magno faſciculo nomina earum omniũ Prouinciarũ, quarũ faſciculi includuntur, exteriùs adſcribi.

De Collegij & Prouinciæ notâ in litteris & faſciculis faciendâ.

INSTRVCTIO X.

De Præfectis ſpiritualibus, conſtituendis formandiſque.

A.R.P.N. Claudio Aquauiuâ Præpoſito Generali ad Prouincias miſſa anno 1599.

1
VANTA in rei ſpiritualis Præfecturâ inſit vtilitas, quamque ſit munus illud neceſſarium, non noſtræ tantùm regulæ, Conſtitutioneſque docent, ſed ipſa etiam ratio perſuadet & euincit. Nam cùm ad perfectionem noſtræ Societatis viros effingere, formareque debeamus; conſequens eſt, vt ij quoque quidquid agunt ſpirituali ratione, atque in Deum caritate illud agant. Hæc nempe vna cura illos ad ſtudium virtutum omnium, ad plenam abſolutamque ſanctitatem aſſiduis debet ſtimulis excitare: vt ipſi & in ſe & in aliis quàm maximum lumen, quàm maximum communis Domini amorem prouocent in dies. Præterea cum in perpetuo ipſi obediĕtiæ vſu, ac religioſæ diſciplinæ, ſpiritualibuſque ad proximos miniſteriis verſari debeant,

Huius Ordinationis vtilitas.

Quales Instituta noſtri ratio requirit.

beant, nisi normæ diuini Spiritus se conforment, soluti, indociles, difficiles, intractabiles, & segnes ad laborem sint necesse est: non secus atque currum aliquem videmus amotis rotis trahi non posse; admotis verò, apteque collocatis, facilè ad quemcumque vsum accommodari. Et quamquàm multis iam annis in eam curam incumbimus, Prouincialesque Præpositos vrgemus, vt rei spiritualis constituãt Præfectos ac Magistros; ipsique qui rei magnitudinem intelligunt, maximo opere rem perficere conantur; excusant tamen idoneorum hominum, qui totam rem sustineant, inopiam.

Inopiam excusant.

2 Nos quoque persæpè multas in eo genere querelas audiuimus: idque multò etiam magis perspeximus, cùm non ita multò pridem, qui spiritualium rerum statum inspicerent, inspectores per Prouincias dimisissemus. Ex quo apparet, multa & magni momenti in hac ratione desiderari.

Experientiâ defectus comprobatus.

3 Re igitur Domino precibus commendatâ, post multum de eâ cum Patribus Assistentibus sermonem habitum, sentimus necesse esse peculiarem aliquam curam suscipere, vt magisteria totius huius rationis instituantur. Ingens enim sit error, quemlibet mediocri probitate, mediocri prudentiâ, recto tantùm studio instructum, propensâque ad virtutem voluntate, ad tantum munus idoneum iudicari. Quòd si ad viam spiritualem ineundam,

Quales sint Præfecti spiritus.

dam,

dam, homines aliorum conſilio indigent ac regimine; cùm ingens ſit eorum periculum, qui perito in eo itinere duce carent; ſatis cõſtat, eos qui huic muneri deligũtur, magno ad hanc artem ſtudio, magno lumine, magno rerum vſu, magnâ prætereà lenitate, ac dexteritate, & ad agendũ cum aliis comitate, & gratiâ eſſe oportere. Ad hæc magna propenſio, applicatioque animi, dotesque aliæ inſignes accedant, neceſſe eſt. Et cùm hæc maximè optemus non tamen ea remedia videmus adhiberi, quę ad huiuſmodi magiſtrorum copiam parandam, opus ſunt.

4 Prætereà cùm ad ſcholas inſtruendas non maiorum ſtudiorum modò, ſed minorũ etiam humanitatis, & grammaticæ, varias artes exercitationeſque inuenerimus, vt idonea ſuppetat copia magiſtrorum; prudentiſſimus quiſque optimè intelligit, quantò id magiſteriũ maius ſit ac magis neceſſarium, cùm in eo multò minùs, quàm in altero liceat eſſe conniuentes, non modò quia nobilius, maioriſque momenti eſt; ſed etiam quia baſis & fundamentum eſt alterius. Siquidem doctrina à ſpiritu ſeiuncta, & Societati proximiſq; magis obeſſe, quàm prodeſſe; & Eccleſiæ ſanctæ nulli aut perexiguo adiumento eſſe poteſt. *Vt in litteris, ſic & in ſpiritu perficiendo elaborandum.*

5 Quare omnium primùm Prouincialis cum ſuis Conſultoribus, aliiſque Patribus rerũ peritiâ ſpirituque præditis, re communicatâ, delectum habeat eorum, qui præter ceteros idonei *Quinam ad id munus aligendi.*

iudicabuntur, qui ad id munus destinentur. Atque ad id, tamquàm à remotiore quodam principio, è iuuenum numero eos designet, qui maiorem ad hoc munus indolem præleferre videbuntur; silentij, & secessus amatores, orationis & Diuinæ contemplationis studiosos: eosque magistris Nouitiorum socios adiunget, exercebitque interim in aliis ad spiritualia exercitia erudiendis. Deinde ad rem ipsam propiùs accedẽs, eos in præsens huic muneri præficiet, qui statim manus operi possint admouere, maturos senes, quos vel longo gubernandi vsu, vel conciones habendi, aut è cathedrâ Theologiam præsertim explicandi labore fessos, tamquàm ex alto in portum, intermissis exercitationibus, in hoc tranquillum senectutis otium confugere vtile erit.

Quinā huic muneri præficiendi.

6 Neque cuiquam otiosa res videri debet, aut infrugifera, vel si cum aliquo aliorum consiliorum incommodo id fiat, nauum aliquem hominem à ministeriis aliis clarioribus cessare, dum aliis instituendis iuuandisque occupatur: imò verò plusquàm ceteros efficere certum est. Siquidem illorum omnium manibus, qui ab ipso promoti dignos se præbent Societatis administros, operatur.

Opus non cōtemnendum.

7 His porrò concedendum est, vt sanctæ orationi, sanctorum Patrum, piorumque librorum lectioni operæ plus solito impendant. Constitutiones, exercitia B. P. N. eorumque Dire-

Quibus vacent Præfecti.

Directorium habeant ſibi familiaria: ad hæc Inſtructiones, Induſtrias, aliaque monita Præpoſitorum Generalium optimè teneant. Vt cùm in ſermone, tum in vſu tradendo virtutum, illa in promptu habeant, quæ cum gratiâ noſtræ vocationis ſunt coniuncta.

8 E ſanctis Patribus habeant præ manibus S. Baſilij ſcripta omnia, S. Gregorij moralia, S. Bonauēturę opuſcula; alios pręstereà Doctores, Guilielmum Pariſienſem, eiuſque pręcipuè tractatus de tentationibus, & reſiſtentiis; de virtutibus, de vitiis & peccatis, de rhetoricâ diuinâ, & ſimilia; Gerſonem, eiuſque præcipuè tractatus. Et è noſtris Platum de bono ſtatus religioſi, Roſſignolium de diſciplinâ Chriſtianâ; tum libros de imitatione Chriſti; Sanctorū vitas, è quibus grauiſſima eliciuntur documenta; opera denique Ludouici Bloſij magno eſſe poterunt adiumento, ad varias variorum curandas affectiones. Itaque errorem ponant Superiores, ſiqui aliter exiſtimant; ſibique perſuaſum habeant, tum ad idoneam eius doctrinæ cognitionem, quam in huius artis magiſtro ineſſe oportet, tum ad auctoritatem nomenque viri verè ſpiritualis obtinendum, maximi eſſe momenti hoc ſtudium: nec ſatis eſſe communem curſum, aut commune hominis cuiuſque ſtudium, aut quantulamcumque huius doctrinæ cognitionem, quâ tinctos eſſe contingat eos, qui hæc aliquando curſim, & quaſi aliud

Quinam libri legendi.

Neceſſarium hoc ſtudium.

agentes lectitarunt, aut etiam subinde meditando volutarunt animo.

9 Atque ob hanc caussam non debent hi circa externos tamquàm ordinariæ operæ occupari: tum quòd illa persæpè occupatio ab operâ suis præstandâ illos auertit; tum etiam quòd reverà mens in duas diuersas curas cum aliquo dispendio distrahitur.

Non ad externos effundendi.

10 Et quoniam hi rei spiritualis magistri non doctrinâ solùm & monitis, sed exemplo etiam & operâ eam viam debent spiritualem commonstrare; neque illos decet spiritu esse eremitico, totósque vni contemplationi deditos; videndum est, ne ita sint sanctæ quietis ac secessus amatores, vt proximorum consuetudine prorsus abstineant: sed aliquas exercitationes, ministeriaque laboris quidem, humiliationis, vtilitatísque maioris, occupationis tamen & illecebræ minoris assumant; cuiusmodi sunt carcere detentos, hospitalia, ægrotos inuisere, aut breues aliquas subinde obire missiones: sed certis, quibuscum vsum habeant, nullis addicantur pœnitentibus: feminis verò, cum quibus nimium plerumque est negotij, multò minùs.

Exemplares sint.

In humilibus se exerceant.

11 In magnis porrò Seminariis, in quibus ad studia aluntur multi, satis constat huiusmodi magistris tantum operæ suppetere, vt aliæ occupationes omnes excludantur: ita vt ne ipsis quidem regendis discipulorum Congregatio-

In Seminariis quales praficiendi.

gatio-

gationibus, aut scholarum confessionibus audiendis locus relinquatur. Eritque id Prouinciali summæ curæ, vt in eiusmodi frequentibus Collegiis homines hac doctrinâ & feruore pietatis insignes huic muneri præficiantur: ac si fieri potest, ex iis, qui aliquando Magistri fuerint Nouitiorum, vel in gubernando magni exempli, & spectatæ pietatis fuerint; vel certè in aliis Collegiis id munus cum aliorum probatione sustinuerint. Denique, vti dictum est, præstantissimi cuiusque, & maximis dotibus instructi præclarè stare operam censendum est, vno in hoc munere occupati.

12 Præfectis ita constitutis, Prouincialis erit cura, inuigilare, eos instruere, rationem ab iis, inter visitandam Prouinciam, reposcere; ex aliisque quemadmodùm se gerant, cognoscere. Multum illis tribuat, multamque iis reuerentiam conciliet: mandetque Consultoribus Collegiorum, vt ad se, quemadmodùm in hoc genere procedatur, accuratè perscribant. *Prouincialis munus.*

13 Omnino duo in hoc genere scopuli vitãdi sunt, qui magnæ nonnumquàm offensioni esse possunt, quò minùs tantæ rei magisterium eum quem volumus, quemque res exigit, felicem cursum sortiatur. Alter est temeraria quædã & inanis Superiorũ suspicio, ac propè zelotypia, quasi rei spiritualis Præfectus subditorum animos ad se alliciens, deriuet in se Superioris auctoritatem, eâque re necessaria membrorum *Quinam scopuli vitandi Superioribus, & Præfectis.*

cum suo capite coniunctio sensim soluatur. Alter contrà, ne quando Præfectus, per caussam consolandi subditos, ad illa se porrigat quæ sunt regiminis, aut impediat eleuétve Superioris auctoritatem, id quamuis, ipso inscio, aliâ ex causâ contingat. Quarè magnoperè opus est incommoda hęc anteuertere initio; magnâque vigilantiâ cauere, ne quid eiusmodi subrepat, fines vtrisque constituendo. Siquidem Rectori expedit Præfectum amari & in honore haberi: sic enim adiumento & leuamento multis in rebus ipsi erit. Præfecto vicissim proposita in primis esse debet obedientia, & erga Superiorem amor subditorum. Ac si quando hæc aut minui senserit aut intepescere, sese Angelum pacis interponat: hinc deiectos subditorum animos ad perfectionis mortificationisque studium erigendo, & auctoritatem, bonamque de Superiore opinionem pro viribus tuendo; hinc Superiorem priuatim de rebus illis admonendo, quæ vel expedire, vel impedire iudicauerit.

Quotannis Generalis monendus.

14 Optamus præterea à Prouincialibus certiores fieri quotannis, quosnam ei muneri in maioribus præsertim Seminariis, quibúsve institutionibus præfecerint; & quemadmodùm tota res vsu tractetur, & quo fructu, & quod quisque ad eam rem talentum præferat.

15 Et quoniam res est magni momenti, eâque maximoperè indigemus, omni quo pos-

ſum animi affectu Reuerẽtiæ Veſtræ quàm accuratiſſimè commendo, vt id totum ita ſuſcipiat, vt exiſtimet ad maximam ſui regiminis partem pertinere. Ita, diuinâ fauente bonitate, ſpes eſt, multa nobis fore proniora; eoſque nos è noſtris laboribus fructus, quos ad Diuinæ Maieſtatis gloriã optamus, percepturos; à quâ copioſam precamur in omnes benedictionem. *Seriò Prouinciali cõmendatur.*

INSTRVCTIO XI.

De paternè exigendâ ratione conſcientiæ à ſubditis, & ſecreti fide ſeruandâ.

A. R. P. N. Claudio Aquauiuâ Præpoſito Generali anno 1606. *ad Prouincias miſſa.*

1

VM reddere conſcientiæ ſuæ rationem res ſit apprimè neceſſaria, & accuratiſſimè nobis à B. P. N. commendata, ne quâ inſcitiâ ſubditorum, aut minùs clarâ eius rei cognitione in noſtrâ Societate aliquando intepeſcat (ex quo incommoda non modica, cum magno rei ſpiritualis damno, & decremento auxiliorum, quæ ipſis ſubditis adhibenda ſunt, *Incommodis occurrendũ.*

& magno etiam communis boni, Diuiniq́ue obſequij detrimento orirētur) idcircò, quemadmodùm omni diligentiâ noſtrum eſt ſubditos ipſos ad ſuum officium in hoc genere præſtandum adhortari, ob ingentes quæ ex eâ re benè tranſactâ percipiuntur vtilitates; ita ſummè neceſſarium eſt (quemadmodùm à nobis aliàs ſignificatum ac præſcriptum eſt) vt Superiores pro ſe quiſque rem promoueant; tum eam præſeferendo comitatem, paternamq́ue beneuolētiam, quæ ſubditos ad ſe totos magnâ fiduciâ aperiendos alliciat; tum eam adhibendo prudentiam, ſecreti fidem ac cautelam, & ad eum vnum finem cõſequendum, cuius cauſsâ à beato Fundatore noſtro totam hanc rem inſtitutam eſſe ſcimus, quod eſt ſpirituale auxilium, & idonea ſubditi cuiuſque perſcrutatio.

Quæ Superioribus præſtanda.

Quapropter animaduertant Superiores (id quod his litteris maximoperè iis iniungimus, grauiſſimeq́ue pręſcribimus) ne hac notitiâ ita vtantur, vt ſubditorum animi offendantur, ſuſpicenturq́ue ſe ob eam rem aut notam aliquam aut periculum adituros, ne minùs commodè à Superioribus tractentur.

Quenã cautio adhibenda.

2 Quarè, Superiores, quamuis ſecretum naturali iure tantùm teneatur (nam de ſigillo confeſſionis nihil eſt quod agamus) videant tamen ſummâ curâ, vt ſecreti fides integra ſit, nihil omnino cuiquam innuendo; multò etiam minùs ad conſiliũ referendo cõſultandi cauſsâ, quid

Secretum ſeruetur.

quid facto opus ſit: nam ex eo ſubditi à ſuâ aperiendâ conſcientiâ deterrentur vehementer. Licet enim tanti ponderis ea regula præceptumque ſit, ſexcentas tamen Theologicas ratiocinationes, & periculorum ſpecies excogitarent, quare ad ſe tanto cum damno detegendos nullâ lege tenerentur. Quâ opinione atque auocatione animorum neſcio an pernicioſius quidquam ad bonam adminiſtrationé Societatis eſſe poſſit: quæ intimâ animi culturâ, ſpiritualiq; inſtitutione magis, quàm legibus vllis, pœníſve externis irrogãdis ſuos optat alumnos ad perfectionem virtutis edocere. *Damna quæ ex hoc defectu oriren-tur.*

3 Quare Reuerentiæ Veſtræ rem totam quàm accuratiſſimè commendamus, vt inter viſitandam Prouinciam, diligenter cognoſcat quâ fide Superiores in hoc genere ſe gerant: ac ſi quis in eo fuerit ſolutior, aut minùs quàm debet accuratus; det operam, vt pro culpæ grauitate, in eum animaduertatur: ac ſi opus fuerit, de tali Superiore amouendo ab officio nos certiores faciat. Idque ita curetur, non modò vt ſubditi nos ita præcepiſſe, ſed ita etiam exequi mandaſſe ſciant: vt intelligant omnes etiam Superiores, ſi quid aliquando deliquerint, pœnæ obnoxios futuros. Contraque ipſi ſuſpicionum vmbras, quæ ſubinde oriuntur, exuant penitùs ex animo; in idque magnâ caritate Superiores incumbant, vt ſubditi ex eorum paternâ caritate recreen- *In viſitatione quid Prouinciali præſtandum.* *Cõmunicãda ſubditis hæc ordinatio.*

tur, benigneque se ab iis tractari lætentur: vicissimque ipsi eâ, quâ filios decet, reuerentiâ fiduciâque ad Superiores suos, tamquàm ad beneuolos parentes, in omni re confugiant. Vestra Reuerentia quid egerit in hac caussâ; quemadmodùm per se ac per Confessarios, vt ab errore subditi auocentur contenderit; si quid peccatum fuerit, quæ remedia adhibuerit: & quid in eo genere Superiores profecerint, ad nos perscribat. Redeo ad illud idem, moneoque etiam, rem esse maximi momenti, proindeque non mediocrem diligentiam desiderare.

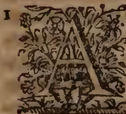
De quibus Generalis monendus.

INSTRVCTIO XII.

Pro iis qui ad Missiones, fructificandi caussâ, proficiscuntur.

A. R. P. N. Claudio Aquauiuâ confecta.

Cur scripta hac instructio.

1
D directioné praximque Regularum eorum, qui ad Missiones proficiscuntur, necessarium duximus hanc Instructioné perscribere, ad quam possint deinde Prouinciales, quæ pro locorum ac Missionum varietate opportuna videbuntur, adijcere.

2 Fi-

2 Finis harum Missionum est auxilium tot animarum, quæ ex ignoratione rerum ad salutem suam necessariarum, in statu peccati, cum æternę damnationis periculo versantur. Proinde omni studio enitantur, vt cōtinuam veramque inter se vnionem habeant, cum patiendi desiderio; quandoquidem hæc necessaria sunt fundamenta ad finem propositum consequendum, & ad bonam ædificationem apud omnes conciliandam: meminerintque hanc esse vocationem nostram, in quâ primi Patres nostri sese exercuerunt. Ob eandem caussam orationem matutinam, & examen vespertinū, quoad eius fieri poterit, numquàm prætermittant: & procurent tum in hac, tum in ceteris rebus intimā vnionem cum Deo, à quo pendet omnis actionum nostrarum recta institutio & efficacia. *Scopus Missionum.* *Vnio inter se, & cum Deo coniunctio.*

3 Perlustrabunt loca, quæ in catalogo suo descripta habebunt; tamdiu in singulis consistentes, quamdiu pro numero, & dispositione personarum expedire videbitur. Cùm primùm ad oppidū, seu vicum, peruenerint, ante omnia primariam Ecclesiam adeant; & post breuem orationem, prout temporis ratio, & ipsorum cōmoditas feret, agant cum Parocho, vel alio Cleri Præposito; omnemque illi beneuolentiæ significationem exhibendo, caueant ne vel minimo indicio dent suspicionem, quasi ad eum visitandum veniant: sed ostensis Patentibus, &c. declarent sibi hoc vnum esse propositū, vt *Quæ loca perlustrabūt.* *Ecclesiā primum adeāt, tum Parochum.* *Finem missionis declarent.*

Doctri-

Doctrinam Christianam tradant, cõfessiones audiant, pacificationes procurent, &c. ac nominatim vt Clero in omnibus probari & satisfacere studeant. Doceant prætereà sibi præscriptum esse à Superioribus suis, ne cui victus causâ sint oneri: idque adeò se curaturos, cùm habeant vnde vitam sustentent: cubiculum tantummodò desiderari, à feminarum commercio liberum, & in quo lectuli sint ad quiescendum. Quòd si mundum aliquod in xenodochio cubiculum erit, alibi non quæratur. Ab eodem Parocho, si consenserit, designabuntur, qui res ad victum necessarias pro ipsis comparent: quas quidem ad sustentationem sufficientes esse oportebit, sic tamen, vt ædificationi semper consulatur.

Nemini se oneri futuros.

Vbi habitent.

4 Interrogent eumdem Presbyterum de peccatis populi magis vsitatis, de vsuris, concubinatu, inimicitiis, abusibus, superstitionibus, &c. vt maiori cum luce, & vtilitate animarum sermones suos, laboresque dirigant. Conferet plurimùm, si quam boni nominis secularem personam sibi concilient, cuius operâ apud alios vtantur; procurãdo vt diuina Sacramenta frequenter obeant; & probo pariter alicui Sacerdoti eos insinuando. Iuuabit etiam scholas visere, si sine offensione fiat; magistrorumque gratiam ineundo, pium aliquod deuotionis exercitium inter scholasticos introducere. Et cùm tempus vacuum erit, in priuatis cum hoc

Edocendi de peccatis populi.

Alicuius boni viri operâ vtendum.

Scholastici iuuandi, & quomodò.

hoc vel illo sermonibus fructuosè collocare.

5 Quo die ad locum peruenerint, in quo subsistere debent, procuretur quamprimùm commoditas populi conuocandi. Conuocetur autem manè ac vesperi: fiatque exhortatio vna, in quâ primùm dißeratur de necessitate Doctrinæ Christianæ; & de malis, quæ peccato mortali adiuncta sunt, vt ex eo intelligatur necessitas confessionis. Deinde exponatur caussa & finis aduentus ipsorum, bonâ cum veniâ & facultate Ordinarij: promulgeturque Iubileũ à Sua Sanctitate concessum, potestas absoluendi, &c. atque hæc omnia Societatem nostram ex Instituto suo facere; cui conuenit hoc munus Doctrinæ Christianæ, confessionum, &c. significetur etiam nullum hîc lucrum quæri, nec pecunias: imò ferri ad ipsos munuscula quædam rerum piarum. Nulli proinde se graues futuros, cùm à Superioribus suppeditata eis sint necessaria. Significent præterea horis matutinis audituros se confessiones eorum, qui conscientias suas subleuare desiderant. A prandio Doctrinam Christianam tradituros feminis, & pueris, ac puellis: vesperi autem eamdem viris post salutationem Angelicam explicaturos. Hortentur itaque, vt veniant, & domesticos ac familiares mittant.

Quoties populus conuocandus.

Materia concionum.

Populus de quibus docendus.

6 Si oppidum est alicuius momenti, & alius concionator non sit, Quadragesimæ præsertim tempore, poterit singulis diebus summo manè

An concionandum, & quando.

manè breuis cōcio fieri per semihoræ spatium, de Euangelio quidem; sed ita vt ad rerum necessariarum doctrinam traducatur pro captu auditorum. Exemplis autem crebrò vtantur, & pro re natâ populum impensè hortentur ad diuini cultus obseruationem, & ad Ecclesiasticos honore ac reuerentiâ prosequendos.

De quibus Clerus instruendus, & quo tempore.

7 Cleri institutio complecti debet breuem notitiam mysterij Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis D.N. quęnam sit materia & forma Sacramētorum, de eorum vsu & exercitio, ac præcipuè de ratione confessionum audiendarum, & populi instruendi; commendando eis diligentiam & munditiem circa cultum diuinum. His porrò qui è Clero sunt, dandus est Catechismus, si non habent; Directoriū P. Polanci, aut F. Medinæ. Fient hæc manè, quando ab audiendis confessionibus otium erit. Quòd si tunc non licebit, detur opera, vt serò sub noctem perficiatur.

De feminarum & puerorum confessionibus audiendis.

8 Feminarum confessiones in templo semper audiantur loco non obscuro; eodemque modo iuuenum: studeantque ab eis personis quamprimùm expediri, quæ mouere possunt suspicionem.

Quando feminæ, & pueri Doctrinā Christianam docendi.

9 Pomeridianæ horæ ponentur in tradendâ feminis puerisque Doctrinâ Christianâ; allicienturque processionibus publicis, festis præsertim diebus, in quibus pueri ac puellæ vario cum ornatu appareant, & præmiis

miis imaginum; diligentem operam adhibendo, vt doctrinam accuratè perdiſcant; & hortando, vt eam aliarum inanium cantionum loco decantent inter laborandum, & in agris ipſis.

10 Veſperi pòſt ſalutationem Angelicam circa mediam horam noctis, Parocho & aliis Clericis adnitentibus, conuocetur ad eccleſiam quàm maximus poterit numerus, inuitando Gubernatorem, alioſque viros primarios, vt ceteros alliciant, prohibendo ne femina vlla admittatur: ibique explicetur Doctrina Chriſtiana, declarando myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis, Symbolum Apoſtolorum, &c. omnem ſermonem concludendo malorum, quæ peccato mortali inſunt, declaratione: horæque circiter ſpatium hac in re collocetur. Quòd ſi ad eam vnicus ſufficiat; alter interim in priuati cuiuſpiam auxilium incumbat, vel eius confeſſionem audiendo, vel pacem inter diſcordes componendo. *Quando viri Doctrinam docendi.*

11 Si quando incidat, vt aliquid eleemoſynæ pecuniariæ largiendum ſit perſonæ alicui ad grauem neceſſitatem redactæ, cautè fiat & ſecretò, ne ſi patefiat, concurſus fiat pauperum; quibus ſi eleemoſyna denegetur, obtrectandi occaſio prœbebitur. *Cautè eleemoſyna elargienda.*

12 Vbi Religioſos cuiuſlibet ordinis nanciſcuntur, omnem in illos beneuolentiæ ſignificationem declarare ſtudeant; eoſque in Domino, *Quomodò cũ religioſis ſe gerant.*

mino, quoad fieri potest, lucrifacere. Quòd si res ferat, iuuabit Exercitia spiritualia cuipiam illorum, atque etiam Clericorum, tradere.

Quæ ab ipsis annotanda.

13 Obseruabunt subinde & annotabunt, quæ digna videbuntur, de quibus Prælatum admoneant, vt ea coràm posteà post reditum in vrbem illi exponant. Itemque præcipua quæque notatu digna pro Annalibus.

Confraternitatum Institutio, & quomodò.

14 Dabunt operam, vt inchoëtur, promoueaturque, vbi opportuna res erit, Confraternitas aliqua Sanctissimi Sacramenti, vel nominis Dei, vel Rosarij, vel Doctrinæ Christianæ. Romam posteà scribendo, vt stabiliri possit, iuxta Regulam 22. Missionum.

Quis in Missione Superior.

15 Qui priore loco in Patentibus nominabitur, Superior erit Missionis; alter eius Admonitor: demum omnes sibi commendatam esse intelligant exactam regularum pro Missionibus obseruantiam.

Ex Libris Mauri Aloij

INSTRVCTIO XIII.

De ſpiritus renouatione procurandâ, deque diſciplinâ religioſâ augendâ.

CAPVT PRIMVM.

Ad Orationis & Deuotionis ſtudium excitandum.

1 CVM inter illa media, quæ cum Deo inſtrumentum coniungunt, atque diſponunt, vt à Diuinâ manu rectè gubernetur; illud vnum ad cõſeruationem, & incrementũ ſpiritus efficacius ſit, familiaritas videlicet cum Deo in ſpiritualibus deuotionis exercitiis; valdè commendatam omnibus eſſe cupimus, & feriò Superioribus iniungimus earum Ordinationum ac Regularum executionem, quæ Orationis augmentum magnoperè iuuare ac promouere conſueuerunt. In primis proderunt ſolemnia illa ac ſtata Religionis noſtræ, ſi frequens viſitatio fiat dum oratur, & ab ipſis interdum Superioribus, ex Regulâ Præpoſiti 50. & Rectoris 47. ſi pœnitentiæ peccantibus imponantur: ſi in cubiculis ſpiritu feruentiores cum

Ex Deputatione pro renouatione ſpiritus.

Pſal. 16. 5. 20.

Orationem, ac deuotionem promouentia.

tepidioribus vnà cohabitent: si crebrò Nostros alloquatur de hac re Præfectus spiritus, interrogetque modum, quem in orando teneant; doceat, instruat, ac dirigat pro rei exigentiâ: si Confessàrius illis ipsis, quos in re tanti momenti, & ad spiritus conseruationem pernecessariâ deficere intellexerit, scrupulum iniiciat: si in priuatis exhortationibus, & conferentiis agatur frequentiùs de fructuosè oratione habendâ, & de curâ rerum spiritualium augendâ: si in ratione reddendâ conscientiæ Superiores diligenter exquirant, quantum in hac re quisque profecerit, instruendo, formam docendo, excitandoque (si necesse fuerit) efficacioribus mediis ad tam sanctum & perutile religiosæ vitæ opus peragendum. Denique conandum, quoad eius fieri poterit, vt qui ex Nouitiatu ad Collegia se conferunt, haud facilè eamdem precandi rationem immutent, nec sine Præfecti spiritus, aut Superioris consilio in eiusmodi rebus progrediantur.

Ex Deputatione pro renouatione spiritus.

Quæ visitationes interdicantur.

2 Si interdicantur id genus visitationes, quæ nec ad eum finem, quem intendit Societas iuxta suum Institutum, nec ad spiritum vocationis nostræ prodesse possunt; idque Superioris arbitrio, cuius erit singula prudenter & maturè perpendere: iis exceptis, quos minimè expedit præterire, tum ob commune bonum Societatis, tum ob maius Dei obsequium, & animarum auxilium: quâ de re, vt

omnes

omnes rei momentum intelligant, seriæ exhortationes habendæ erunt.

3 Si omnino interdicantur inutilia, & parum religiosa colloquia ad ianuam cum externis: nec permittantur, nisi cùm ad difficultates Casuum conscientiæ explicandas necesse fuerit; vel de rebus spiritualibus, & ad bonum animarum spectantibus agendum erit, vel omnino pernecessariis, vt prudens caritas faciendum esse docuerit Superioris iudicio; præsertim viris grauioribus, & valdè probatis ad ianuam accedentibus. Ex Deputatione pro renouatione spiritus. *Inutilia colloquia.*

4 Si vacent omnes quotannis spiritualibus exercitiis per octo vel decem dies continuos: atque vt id efficaciter, & omnino fiat, statutus est annuus iste vsus spiritualium exercitiorum, tantoperè à Congregatione singulis commendatus, Superioribus præsertim; quibus curandum erit, vt non modò suo ceteris exemplo præluceant, sed tempus quoque peropportunum singulis ad ea cum fructu peragenda, difficultatibus peruictis, attribuant. *Annuus Exercitiorum vsus.*

5 Postremò proderit non parùm, si quæ Regulis 2. & 4. Sacerdotum de diuino Officio attentè, deuotè, & opportuno tempore recitando, deque semihorâ, eâ quâ par est reuerentiâ, in faciendo Sacro explendâ, præcipiuntur, exactè seruentur. Denique si quæ ad pietatem, & deuotionem pertinent, religiosè tractentur. Ex Deputatione pro renouatione spiritus. *De officio, & Sacro faciendo.*

CAPVT SECVNDVM.

De ratione conſcientiæ reddendâ.

Ex Deputatione pro renouatione ſpiritus.

Quæ ſeruanda circa rationem conſcientiæ.

1 SERVARI oportet, quæ præſcribuntur in Inſtructione ad reddendam conſcientiæ rationem, quæúe in vltimâ Regulâ Prouincialis de modo accipiendæ rationis conſcientiæ; quæ item de non vſurpandâ notitiâ per confeſſionem, quæ eſt VII. Inſtructio; quæ denique in nouâ Inſtructione XI. de paternè exigendâ ratione conſcientiæ à ſubditis.

Praxis rationem conſcientiæ exigendi.

Ex Regulis pro Viſitatoribus.

Superiores Patres ſe exhibeant.

2 Operæpretium viſum eſt hîc veluti praxim tam laudabilis in Societate conſuetudinis apponere, quemadmodùm cautè & paternè in re tanti momenti Superiores ſe gerant. Primùm curent, vt ab inutilibus occupationibus liberi, toti in ſuorum Subditorum internam curam, & ſpiritualem profectum omnino incumbant: quæ quidem cura in eo poſita eſt, vt ab iis, quâ par eſt diligentiâ & circumſpectione, exigant rationem conſcientiæ: quæ ſi, vt oportet, à ſubditis reddatur, atque à Superioribus excipiatur, magnum proculdubio momentum habebit ad ſpiritus renouationem & augmentum. Secundò, vt rectè fiat, iuuabit plurimùm, ſi Superiores ſeipſos Patres exhibuerint, quod frequẽter commendatum eſt;

eoſque

eoſque crebrò, & magnâ caritatis ſignificatione, vt Regula 26. Præpoſiti, & 25. Rectoris habent, vocent, alloquantur, & eos conſolentur, atque in ſpiritualibus inſtruant; ſicque intelligant, ſe non tamquàm Iudici ſuam conſcientiam Superiori, ſed tamquàm Patri manifeſtare; quò conſilium ab illo, auxilium, & conſolationem accipiant: neque idcircò futurum vt Superior tamquàm imperfectum, aut tentatum minùs diligat, aut minoris æſtimet; ſed contra maiore caritate, ac peculiari affectu complexurus ſit, quem ſyncerè & candidè iuuari velle conſpexerit. Ipſe verò Subditus ſic exiſtimare debet, ſe velut aliud eſſe, atque ſuos defectus. Quare ad Superiorem confugere debet, vt ſimul cum eo ad eiuſmodi vitia eradicanda conſpiret; ſimulque etiam media petat, & auxilia, quibus id conſequi poſſit. Superiorum autem erit tam blandè & amanter eos excipere, vt hæc ratio conſcientiæ reddita, occaſio fiat non ſemel aut iterum in anno ſtatis temporibus ad eos recurrendi, ſed frequenter eos adeundi: quò efficaciùs finem hunc Societatis, id eſt directionem, victoriam contra vitia, & virtutum lucra conſequatur. Tertiò, efficiant autem, vt Subditi intelligant, aliud eſſe reddere rationem conſcientiæ; alıud quid, generaliter confiteri: quia & regula diuerſa eſt vtriuſque, & diuerſus finis, & modus diuerſus. Nam confeſſionis finis

Diſcrimen inter rationē reddendæ conſcientiæ; & confeſſionem generalem.

est, proponere sibi ante oculos totius illius té-poris culpas, illasque denuò maiore alacritate expiare, & quasi nouas induere vires: in aperiendâ autem conscientiâ finis est, statum animæ suæ, nimirum defectus, passiones, propensiones, tentationes, virtutes ipsas, & quæcumque ad perfectam sui cognitionem facere possunt, ei aperire, cui se ad maiorem Dei gloriam dirigendos tradiderunt. Modus etiam diuersus est: nam in confessione peccata & circumstantiæ aperiendæ sunt: in alterâ verò ea dicere satis erit, quæ integrè profectum, seu defectum animæ, & statum interioris hominis manifestant.

Vter modus laudabilior. Quarè vt cogendi non sunt Nostri ad rationem reddendam conscientiæ extra confessionem, cùm id liberum Constitutio permittat pro cuiusque consolatione; ita summoperè laudandi, qui semotis iis, quæ propriè ad confessionem pertinent, (hæc autem Superiori in confessione detegere poterunt) extra confessionem reddunt: totosque seipsos patefaciunt, quò liberiùs, & absque vllo respectu Superiores ad illorum directionem, & vtiliorem gubernationem eâ notitiâ ad maius Dei obsequium vtantur.

Ex Deputatione pro renouatione spiritus. 3 In exhortationibus crebrò à Superioribus inculcetur tam sanctus & laudabilis mos, à B.P. Nostro Ignatio inductus, & seriò crebroque in Constitutionibus posteris suis commendatus. Item eius necessitas, & vtilitas,

non

non ſolùm ad priuatum, ſed etiam ad commune bonum ſpirituale oſtendatur ex ipſis Conſtitutionibus, & ex Sanctis Patribus: ſoluanturque obiecta, rationibus & argumentis deſumptis ex verâ Theologiâ. Oſtendant multas cautiones adhibitas ad rem hanc religiosè & prudenter tractandam ab ipſis Conſtitutionibus, à Præpoſitis Generalibus in ſuis Ordinationibus, ſcilicet de ſecreto ſeruando; & quemadmodum inſtituta ſit ratio conſcientiæ reddendæ ad ſpiritualem profectum Subditorum, & ædificationem.

In domeſticis exhortationibus cõmendandus vſus aperiendæ conſcientiæ.

CAPVT TERTIVM.

De Silentij Regulâ exactè ſeruandâ.

1 SERIO Superiores inuigilent in exactam Regulæ 26. de Silentio obſeruationem: & executioni mandentur, quæ in Instructione pro Superioribus cap.3. §. 9. habentur. Sed in primis intelligant omnes oportet, quemadmodùm extra tempus recreationis ſemper & vbique tacendum eſt, præterquàm in caſibus, & locis in regula expreſſis; ita dato ſigno ad finem recreationis, ſtatim eſſe ſilendum.

Ex Deputatione pro renouatione ſpiritus.

Statim poſt recreationem ſilendum.

2 Curent quoque vt intelligant, cùm foras eundum ſit, minimè loquendum eſſe, iuxta Regulæ intellectum, intra Vrbem vbi populi eſt frequentia.

Silentium in frequenti populo.

Silentium in refectorio, & culinâ, dum inseruiunt. 3 Vt qui in Refectorio, vel in Culinâ tempore primæ & secundæ mensæ inseruiunt, eamdem esse sibi legem seruandam putent, quamuis vtrisque secunda recreatio permittenda videatur.

CAPVT QVARTVM.

De vitiis linguæ, & frequentiâ litterarum.

Ex Deputatione pro renouatione spiritus. 1 Religiosè seruentur præscripta in libello Industriarum, ea præsertim quæ cap. 15. habentur.

Auctores corrigantur. 2 Superiorum conscientia de hac re, veluti grauissimâ, & inimicâ vnioni & caritati, grauetur, seriò vt aduigilent, & auctores diligenter inquirant, vt seuerè puniantur. Qui verò auctores ipsos manifestare recusauerint, pro ipsis habeantur.

Litteras scribendi abusus. 3 De inordinatâ ac nimiâ communicatione per litteras, si quæ in cap. 15. à §. 7. ad 13. Ordinationum Generalium nuper præscripta, executioni mandentur, nihil erit quod hac in re desideretur.

CAPVT QVINTVM.

De votis, Paupertate, Castitate, & Obedientiâ.

1 PRo Obedientiâ & Castitate legantur capita quartum & quintum pro Instructione Superiorum; neque enim aliud visum est addendum. Ex Deputatione pro renouatione spiritus.

2 Executioni mandentur, quæ de manifestatione delicti Superioribus faciendâ censuit Congregatio.

3 Quod ad Paupertatis nostræ puritatem attinet, abunde prospectum est in §. 7. & 8. Instructionis antiquæ pro renouatione spiritus. Prætereà, Reliquiaria, & his similia, quæ colla suspensa circumferuntur, vnius aurei pretium minimè excedere oportebit. Vsus verò accipiendi, mittendique etiam cum facultate, omnino corrigendus videtur; nec tam faciles se Superiores exhibeant in faciendâ huiusmodi potestate, præsertim generali. *Reliquiaria vnius aurei pretium ne excedant.* *Vsus accipiendi, mittendique moderandus.*

CAPVT SEXTVM.

De vsu pœnitentiarum secretarum excitando.

1 LEgendæ interdum erunt publicè litteræ R. P. N. Claudij Aquauiuæ, de vsu

Ex Deputatione pro renouatione spiritus. *Legātur littera P. N. de hac re.* pœnitentiarum, iuxta nostri Instituti rationem nuper scriptæ: in quibus ostenditur, non idcircò quòd ex regulâ certas & statutas non habeamus, eas negligi Religiosis Societatis oportere.

Excitandus vsus pœnitentiarum. 2 Excitetur tam laudabilis vsus, sicubi non ita vigeat, à Superioribus in exhortationibus, extraque illas in priuatis colloquiis, in iis præsertim qui iuuenes sunt. Et sicut inflammandi tepidiores erunt à Præfecto spiritus, à Rectore, & Prouinciali in visitatione; ita feruentiores regendi sunt, ne nimiùm excedant.

CAPVT SEPTIMVM.

De cautelâ adhibendâ, ne Principum ac Magnatum aulæ nostris obsint.

Ex Deputatione pro renouatione spiritus. 1 SAtis prospectum fuerit, si ea quæ cap. 15. Industriarum remedia indicantur, Superiores, præsertim Prouinciales adhibuerint.

Seruentur præscripta. 2 Vt ostendatur Principibus viris Instructio 21. pro Confessarius Principum, vt ibi præscribitur. §. 14.

Præueniantur, & præcidantur. 3 Si mala præueniantur, cùm apparent futura ex signis positis in Industriis, & præcidantur initiò familiaritates istæ cum Principibus, antequàm adolescant, & radices agant, quæ Societati nostræ, nisi fortiter obsistamus, grauiter minitantur; præcipuè cùm Superiores conniuent.

CA-

CAPVT OCTAVVM.

De humanâ & politicâ ratione agendi, præsertim in Iunioribus.

1 EXCITANDI quidem sunt, qui hoc malo laborant, spiritu perfectionis; serioque monendi, ne huic pesti religionis adhærescant: quòd magnoperè dedeceat virum Religiosum, qui candorem, ac simplicitatem profitetur, dici, nedum politicum esse. *Ex Deputatione pro renouatione spiritus.* *Quomodò excitandi.*

2 Superiores cùm aliquos humanis iis rationibus quasi adminiculis ad suos fines consequendos vti compererint, facto ipso technas ipsorum dissoluant, & cuniculos anteuertant; præcidendo intercessiones, fauores, machinationes, ita vt eorum consilia irrita omnino reddantur: doceanturque dum iuuenes sunt, detestari tantum malum in Societate: & seruanda curent, quæ cap. 24. in Ordinationibus generalibus præscribuntur. Quòd si Subditis ipsis, vt suos fines, propriaque commoda mediis non religiosis assequantur, tam indecorum fit; quid Superioribus fiet, si in hoc ipso quò grauiùs, eò turpiùs peccauerint? *Quomodò artificiis occurrendum.*

CA-

CAPVT NONVM.

De Recreatione quotidianâ religiosè transigendâ.

Abusus recreationis.

1 ETsi in hac Generali Congregatione, quandoquidem minore cum fructu, & parum religiosè transigi à Nostris tempus recreationis non pauci conquerebantur; seriò actum sit de moderandâ, contrahendâque recreatione ob plurima quæ numerabantur incommoda, quæ Religiosam viuendi rationem dedecent; visum est tamen Patribus, momentis rationum hinc inde perpensis, quidquam noui in præsens minimè statuere. Verùm adnitendum esse pro viribus, vt aliis primùm rationibus, quæ à diuersis propositæ fuerunt, quasi periculi faciendi gratiâ, iretur obuiam incommodis, quę in recreationibus nostris alicubi reperiri non sine iacturâ spiritus plerique dolebant. Quæ res cùm à Patribus Deputatis pro renouatione spiritus, vti censuit Congregatio, diligenter discussa fuisset, P. Nostri iudicio reiecta est, rationibus nonnullis religiosè peragendæ allatis, quæ sequuntur.

Religiosè recreatio facienda.

2 Vt peculiaris hac in re diligentia à Superioribus adhibeatur (quibus præeundum erit exemplo ceteris) vt recreationis tempus, iuxta Reg. 56. Præpositi, & 55. Rectoris, religiosè impen-

impendatur. Quod nisi rectè, & vt Religiosum decet, & vt finis huius institutionis postulat, traducatur; refrigescat spiritus necesse sit, plurimumque distrahatur. Quo sanè fiet, vt dum inter nos ea, quæ pios viros decent, loqui non assuescimus, deinceps etiam cum externis ea colloquia minimè miscere nouerimus, quæ pietatem redoleant, & audientes ædificent.

3 Aduigiletur itaque, vt non solùm exterminentur, si quæ sunt, oblocutiones, & obmurmurationes; sed explodantur etiam à religiosâ recreatione rerum curiosarum, & ludicrarum narratiunculæ, libertasque & secularitas indecora. Seculares autem rumores, qui foris audiuntur, iuxta regulam, nec temerè, nec sine fructu domi narrentur. *A quibus abstinendum in recreatione.* Reg. 27. comm.

4 Proinde suppeditabit abundè materiam recreationi nostræ Catalogus à P. Natali p.m. confectus; qui saltem quotannis ad memoriam excitandam semel atque iterum legendus erit ad mensam: tum lectiones quotidianæ, quæ in Refectorio audiuntur, præsertim litteræ annuæ: denique spiritualium librorum frequens lectio, si ei tempus iuxta Regulam arbitrio Præpositi, & Rectoris, aut Præfecti spiritus, statis horis studiosè impendatur. *Quænam materia religiosæ recreationis.*

5 Porrò consuetudo visendi Sanctissimum Sacramentum à prandio, vel à cœnâ, vti nullo modo generatim præscribenda est, ob multas rationes; ita nequaquàm omnino prohibenda *Sanctissimũ Sacramentũ inuisere.*

benda videtur, si & ipsa loci dispositio faciliorem eam reddat aliquibus, qui sponte velint accedere: quibus Superioris erit, si nimij fuerint, modum iniicere.

Pœnitentia imponenda. 6 Postremò ad præcauenda liberioris conuersationis incommoda, præmonendi erunt omnes in exhortationibus, vt ab huiusmodi narrationibus, & collocutionibus abstineant, adhibeanturque ad eam rem idonei Syndici: & submittantur subinde viri probi spirituales, qui sermones sanctos, & religiosæ recreationi conuenientes inducant: nec desint transgredientibus pœnitentiæ; vel ab ipsamet recreatione ad tempus submouendi, quando hac in re non leuiter eos peccasse Superior perspicuè animaduerterit.

QVIBVS DE REBVS NOSTRI

Recreationis tempore colloqui possint.

1 De Vitâ Christi, & Sanctorum: deque historiis Ecclesiasticis.

2 De Historiis Societatis tum rerum, tum personarum.

3 De bonis cuiusque desideriis ad proficiendum in viâ perfectionis: deque fructu ex meditatione collecto.

4 De bonis desideriis iuuandi proximos, præ-

præsertim inter hæreticos, & infideles.

5 De rebus, quas in sacris lectionibus, aut concionibus audierunt, vel inter prandendum, aut cœnandum.

6 De Spiritu & Instituto Societatis: de Cō-stitutionibus, de Regulis, & gratiâ Vocationis: cum humilitate tamen, simplicitate, ac deuotione in Domino, ad perfectam eorum obseruationem.

7 De suâ cuiusque vocatione.

8 De Virtutibus, iis præsertim, quæ Religiosis peculiares sunt: idque iuxta gratiam & proprietatem nostræ vocationis.

9 De Vitiis contrariis, non tamen carnis.

10 De Morte, Iudicio, Inferno, Paradiso.

11 De iudiciis Dei occultis, ac manifestis.

12 De miseriis mundi; deque periculis eorum, qui in seculo degunt.

13 De securitate eorum, qui in Societate viuunt: cum humilitate tamen, nihil eam aliis Religiosorum Ordinibus præferendo: sed feruenti spiritu eius gratiam magnificando in Domino.

14 De bonis operibus, quæ conferuntur in proximum.

15 De Virtutibus, ac religiosâ conuersatione Patrum ac Fratrum; eorum præsertim, qui vel procul absunt, vel requiescunt in Domino.

16 De Hæreticis, & Infidelibus nostræ tempesta-

pestatis: quod spectat ad concipiendum animum vt aduersùs illos pugnemus in gladio Spiritus, atque oremus, vt Dominus eos conuertat.

17 De his tandem rebus loquantur, quæ possint simul & relaxare animos, & ad spiritualem ædificationem facere. Eæ autem erunt, quæ minimum habeant speculationis, affectus verò habeant religiosè honestos, ac suauiter religiosos.

1 NE sint Nostri in recreatione singulares, solitarij, aut tetrici.
2 Ne leues in actione.
3 Ne immodesti.
4 Ne verbosi.
5 Ne iracundi.
6 Ne contentiosi, aut ironici.
7 Ne in incessu incitati.
8 Ne molesti, aut acerbi.
9 Ne voce vtantur elatiore, aut cachinnis.

Ex libris Macarij
[illegible]

INSTRVCTIO XIV.

Pro Concionatoribus.

CVM in antiquâ Instructione, & Regulis Concionatorum abunde prouisum sit; nihil prætereà addendum esse Patres censuerunt, præter illa duo. *Ex Deputatione pro Concionatoribus.*

Primùm, Vt quoniam vsu ipso comperimus, siue operariorum inopiâ, siue Superiorum neglectu, minimè executioni mandari quod in §. 7. eiusdem Instructionis præscripsimus; Vt qui biennium ad repetenda studia nòn habuerint, si concionandi talenta non defuerint, per duos annos priuato studio Sacræ Scripturę, legendisque Patribus, ac sanctę meditationi vacent; operæpretium visum est, seriò, iterumque Prouincialibus commendare, vt vnius saltem anni spatium iisdem absque vllâ dispensatione aut dilatione attribuant. *De tempore Concionatoribus attribuendo.*

2. Alterum est, vt quemadmodùm, ne paupertatis nostræ synceritati labes aliqua proprij vsus aspergatur, factum videtur satis §. 5. Instructionis ad renouationem spiritus, ne duplices vestes in cubiculis, & instrumenta ad iter agendum vt propria asseruentur; ita vt necessitati iter agentium, eorumque qui in Missionibus versantur, cum caritate prospiciatur; ad- *De necessariis suppeditandis concionatoribus.*

nitendum erit Superioribus ne quid eiusmodi desideretur: sed liberalem se quisque exhibeat debito cum amore: ne dum paupertatis velimus amantes nimiùm videri, caritas ipsa lædatur, & occasio illis detur, dum aliunde inconsulto Superiore sibi prouidere coguntur, aliquid patrandi, quod proprietatem sapiat. Quarè Prouincialibus enixè incumbendum erit, vt in maioribus Collegiis, & proportione quadam in minoribus, impensis Prouinciæ, vel aliquâ aliâ ratione peculiaris quispiam locus sit, in quo huiusmodi res asseruentur; ex quo necessaria Concionatoribus, atque iter agentibus abundè suppeditentur.

INSTRVCTIO XV.

Pro Confessariis, & omnibus Sacerdotibus.

RÆTER ea, quæ in Regulis Sacerdotum & Instructione pro Confessariis statuta sunt, hæc visa sunt Patribus deputatis Congregationis VI. præscribenda.

CA-

CAPVT PRIMVM.

De non accipiendis eleemosynis.

1 CVM difficile sit Principibus viris Confessarios de Nostris postulantibus denegare; vt integrè hac in re, & syncerè agatur; néve, dum aliis nostris ministeriis prodesse cupimus, paupertati nostræ damnum inferamus; statuit Congregatio, vbi Instructionem illam pro Confessariis Principum à R. P. N. Claudio Aquauiuâ confectam suâ auctoritate sanciuit, nemini Nostrorum licere, eo maximè nomine, quòd cum Principibus ac viris primariis familiariter agant, vel eorum Confessarij sint, ab iis quicquam ad proprium vsum ac dispositionem accipere: neque Superiores ad eam rem potestatem facere posse; eo nequaquàm impunè abire permisso, qui hac in re defecisse deprehenderetur. Quod item omnino iudicium esse voluit de aliis Confessariis, Concionatoribus, Præceptoribus, & similibus, erga pœnitentes, deuotos, consanguineos, amicos; maximè verò de iis, qui in Missionibus versâtur. *Interdicuntur eleemosyna ad proprium vsum.* *Superioribus facultas adimitur.*

2 Quòd si sponte aliquid offeratur, aut cuipiam mittatur, id iuxta Reg. 64. Præpositi, & 60. Rectoris, in communem vsum accipiatur & dispensetur. In casibus verò peculiaribus, prudentiæ Superiorum permittitur *Quomodo dispensanda.*

perpendere quid expediat; & vbi dubium inciderit, ad Præpositum Generalem referre.

CAPVT SECVNDVM.

De visitandis mulieribus.

Omnes Ordinationes de visitandis mulieribus discussæ in deputatione, à Generali Congregatione confirmatæ.

QVONIAM Decreto 19. Congregationis Sextæ Patribus Deputatis ad renouationem spiritus cura demandata fuit diligenter inspiciendi, vtrùm Instructionibus, atque Ordinationibus à R. P. N. Generali sæpè repetitis circa visitationes feminarum aliquid esset addendum; post diligentem rei discussionem retulerunt Congregationi, se percurrisse & expendisse omnia, quæ hac de re scripta sunt, nimirum Instructionem tertiam pro Confessariis, illa præsertim capita, quæ ad confessiones, colloquia, & visitationes mulierum spectant; tum caput duodecimum Ordinationum Generalium, quod totum versatur in executione Regulæ 18. Sacerdotum, vnà cum eorumdem regulis eiusdem argumenti; denique binas litteras missas ad Prouincias, alteras 21. Decembris 1605. quæ totæ in eodem versantur; alteras 23. Nouembris 1607. de Nostris associandis cùm domo egrediuntur inscriptas; in quarum postremis magnoperè inculcatur obseruatio eiusdem Regulæ 18. Atque omnibus visum est, abundè prædi-

dictis

dictis Ordinationibus prospectum esse, quantum in humanis prospici potest: nec quicquam amplius desiderari posse, præter exactam executionem. Quorum iudicium vniuersa Congregatio confirmauit.

Ex litteris P. Nostri datis 25. Decembris 1605.

1 PRÆSCRIBITVR vt Superiores immediati præter quotidianam sollicitudinem singulis mensibus diligenter inuestigent, quonam modo hac in parte res se habeat. *Singulis mensibus de hac re inquirendum.*

2 Vt Fratres Coadiutores doceantur, cùm vesperi domum redeunt, debere se ad Superiorem referre, an Sacerdos, vel quiuis alius qualibet ex caussâ regulam fregerit: seueriusque animaduertatur in Socios, qui minùs fideles hac in re se gesserint, admonitis eorum Confessariis, vt conscientias eorum grauent, si id non faciant: significeturque hoc ipsum in commune Coadiutoribus, ne ignorantiam excusent. Porrò in Sociis assignandis, etiam Sacerdotibus, impensior cura & delectus habeatur. *Coadiutores tenentur Superiori referre.*

3 Vt accuratè seruentur, quæ §. 3. 4. & 6. continentur de remediis, quibus, eas vti conuenit, quæ frequentiùs confitentur, & largas tamen moras in confessionalibus trahunt. *De frequenter confitentibus.*

Itemque quod de syndicis cauetur §. 5. & de visitationibus §. 7. quòd nimirum sine vrgentibus rationibus institui visitationes non debeant, earumq; dumtaxat personarũ, quę dignę hoc officio, & minimè suspectæ videantur.

Confessionalia congruè disponantur. 4 Quod ad confessiones attinet quæ in templo audiuntur, Superioribus curandum præscribitur, vt Confessionalia patentibus locis constituantur; eaque ita inter se collocentur, vt vnus Confessarius sit quodammodò socius alterius: visitabitque subinde Superior, ne suis locis moueantur, & vt crates integræ sint, atque minutæ.

Tempus ecclesiam adeundi. 5 Cauetur ne manè intempestiuè, aut serius vesperi (nisi fortè cùm magna est frequentia, & sufficientibus tum facibus accensis) neque interdiu item à prandio recreationis tempore, aliòve quo ire omnes non solent, in ecclesiam eant Sacerdotes, nisi nominatim accersantur; præter eos, qui ad diem illum sunt designati.

Modus in mulierculis iuuandis adhibendus. 6 Ne Confessarij, pauperum mulierum iuuandarum prætextu, maiorem quàm deceat familiaritatem contrahant: & vt eleemosynæ, iuxta Regulam Sacerdotum 22. cum consensu Superioris fiant, atque alienâ potiùs manu, quàm per ipsos, quoad eius fieri poterit. Quãtumuis enim à caritate inchoëtur, res tamen decursu temporis periculi plena, aut certis calumniis obnoxia sit.

7 Vt immediatus Superior vnà cum Præfecto Eccleſiæ, Æditu, & Syndico quopiam ſecreto, ſeorſim ve cum ſingulis expendat, quémadmodùm ſe res habeant, & quàm accuratè in eccleſiâ præſcriptæ Ordinationes ſeruentur: moneanturque Conſultores omnes, quòd inter capita, de quibus ad Generalem, ſiue ad Prouincialem ſcribent, hoc vnum eſſe oportebit, quemadmodùm ſcilicet ſuperiora ſeruentur, ac præcipuè circa Viſitationes, ac Socios.

Superior inueſtiget an hæ Ordinationes ſeruentur.

8 Vt omnes Confeſſarij, quod aliàs eniχiùs commendatum eſt, per vnius menſis ſpatium ad Miſſionem aliquam deſtinentur (iis dumtaxat exceptis, qui graues ob cauſſas, vel inualetudinis, vel ſenectutis minimè idonei ad id muneris iudicio Prouincialis videbuntur) quæ res cùm magnæ ædificationi libertatique pœnitētium ceſſura ſit (vt de fructu non dicamus, qui ex Miſſionibus ipſis colligetur) ſeriò Superioribus inculcatur, vt executioni mandent, omni difficultate peruictâ.

Miſſiones identidem faciendæ.

9 Demum vrgendam eſſe Regulam de non admittendâ vllius pœnitentis obedientiâ; & de poteſtate alios Confeſſarios adeundi: libenter faciendâ; vtque ab omni adhærentis affectus ſpecie alienos ſe Noſtri oſtendant. Quòd ſi qua erit, quæ nimis crebrò, qualicumque prætextu, redire videatur, alium ei Confeſſarium deſignare oportebit; curareque, vt prior illam à ſe dimittat.

Libertas facienda pœnitenti confitendi alteri

Ex litteris 13. Nouembris 1607. De obligatione Sociorum ad Superiorem referendi.

Tenentur Socij Superiori referre.

1 IN postremis, post seriam commendationem toties repetitæ Regulæ 18. Sacerdotum; vt ostendat quanti illa facienda sit, & in praxim promptè & efficaciter à Superioribus redigatur, præscribit iisdem, vt quamprimùm has acceperint, Fratres omnes aduocent, & admoneant sui officij; scilicet ipsos arctissimè teneri, vt Superiori referant sub vesperam eo ipso die, si fortè Sacerdos, vel alius Regulam de Socio secum habendo non seruauerit: quod de iis omnibus, quamuis Sacerdotibus, vel Scholaribus intelligi vult, qui Socij alterius fuerint.

Pœnitentia Socus iniungenda.

2 Vt illi pœnitentiam trium disciplinarum subeundam sibi esse primâ vice intelligant, si Superiorem non admonuerint. Quòd si iterum in eamdem negligentiæ culpam inciderint, admoneri Generalem oportebit, vt deliberet, an in Societate tales retinēdi sint qui in re, quam tanti Societas meritò facit, parùm fideles sese præstiterint. Quamuis de publicis disciplinis imponendis, Superioris prudentiæ permittatur, sicubi hoc medio cum aliquâ notâ defectũ Sacerdotis publicari intellexerit: quo tamē in casu secretę minimè prętereūdæ erunt.

Cete-

Ceterùm hæc Ordinatio de socio, præter Sacerdotes, non solùm ceteros amplectitur, qui Sacerdotes nō sunt, siue mulieres inuisant, siue alios ex Nostris comitentur; sed etiam quæcumque genera visitationum comprehendit, ne (vt religiosæ decentiæ cōnsulatur) vllibi socium solum esse permittant: nisi personæ, quas adeunt, eæ sint, vt per negotia quæ secretum postulent, aut per vrbanitatem ipsam minimè liceat esse cum socio.

Omne genus visitationum regulâ Socij comprehendi.

INSTRVCTIO XVI.

Pro Nouitiis.

1 VALDE commendatum esse cupimus Magistro Nouitiorum, vt, iuxta Regulam 44. Nouitij antequàm ad Collegia educantur (ad quæ tempore vacationum generalium ordinariè minimè mittendi erunt) probè instructi à Regulis sint: è quibus, quemadmodùm plurimùm peti debet materia exhortationum, ita non multùm erit in singulis regulis immorādum; vt omnes, si fieri possit, ante biennium absoluantur: neque idcircò alterius generis exhortationes interdicuntur, quas ipse profuturas Nouitiis existimabit.

Ex Deputat. pro Nouitiis.

Nouitij regulis instruantur.

2 Vt quemadmodùm, iuxta Reg. 28. & 37. Magistri Nouitiorum, spiritualia Exercitia exactè omnibus in principio obeunda sunt, ita minimè integrè repetenda altero anno, sed ex parte, iuxta Reg. 39. quando ita in Domino expedire iudicatum fuerit.

Exercitia integra semel obeunda.

3 Quæ de manifestatione delicti Superiori faciendâ probata ac sancita sunt in Sextâ Generali Congregatione, ostendenda sunt Nouitiis, & declaranda, iuxta Reg. 15. Magistri Nouitiorum; inter alia, quæ ibidem ipsis proponenda explicandaque paullatim dicuntur.

Manifestanda Nouitiis.

INSTRVCTIO XVII.

Pro Scholasticis.

CVM ad primitias spiritus, ac feruorem, quem initiò hausimus in Societate, conseruandum promouendumque tanti sit educatio nostrorum fratrum, qui studiis dant operam; hæc pauca ad eos, quales instituti nostri ratio postulat, efformandos, addenda censuimus veteri Instructioni.

1 Vt ad §. 2. in quo præscribitur, ne assuescant nimis colloqui cum externis, aut amicis; illud addatur, vt ad ianuam, nisi de vnius Rectoris expressâ licentiâ non vocētur: quam ra-

Rarò Scholastici ad ianuam accedant.

rò admodùm oportebit illum concedere; eumdemq́ue inuigilare, ne prolixa ſint eorum cum externis colloquia. Niſi fortè in locis vbi ſunt Vniuerſitates, indulgeri pluſculum videri poſſit, vt Prouincialis, vel Rectoris iudicio aliquibus ex Noſtris viris probis ac ſpiritualibus cura demãdetur, quò in ſpiritu iuuentur. *Colloquia cum externis interdicũtur.* Ex Dep. pro Schol.

2 Etſi in vniuerſum minimè viſum eſt præſcribere, ne Scholaſtici ſuorum Magiſtrorum cubicula ingrediantur; nihilominus tamen cùm alicubi mos eſſe dicatur, vt non ſtudiorum tantùm cauſsâ Scholaſtici ſuos Præceptores in cubiculis adeant; cenſuit Congregatio declarandum eſſe, facturos ipſos contra Regulam communem (quâ nemini in alienum cubiculum ingredi licet, ſine generali aut ſpeciali Superioris facultate) ſi aliam ob cauſſam, quàm ſolam ſtudiorum in eorum intrent cubicula, aut commorentur. Proinde expedire viſum eſt, vt Superior ipſe deſignet horam Magiſtris opportunam, quâ poſſint adiri; extra quam ſi neceſſe fuerit Scholaſticos agere cum iiſdem Præceptoribus, eorumq́ue cubicula ingredi, petant iuxta regulam ſibi fieri à Superiore poteſtatem. *Hora Magiſtros adeundi aſſignanda.* 33. Comm.

3 Operæpretium viſum eſt, ob incommoda quæ vſu comperta ſunt, ſi alicubi generalis facultas dari conſueuit, aut huiuſmodi mos inualuit, vt Magiſtri in ſua mutuò cubicula intrent abſque particulari licentiâ, id in poſte- *Generalis facultas mutuò in ſua cubicula ingrediendi Magiſtris interdicitur.*

posterum omnibus interdici: in casibus verò particularibus Superiores ipsi expendant, quid in Domino expediat.

Die recreationis in vineâ, vt tempus distribuendum.

4 Vt die recreationis hebdomadariæ cùm itur ad prædium seu vineam, ibique cænatur, meridie per vnam vel alteram horam Scholastici partim studeant, partim orationem matutinam perficiant: quo tempore nulli fas sit vel ludere, vel confabulari; nisi eo elapso signum detur ad recreandum.

Die recreationis in collegio quomodò tempus distribuendū.

5 Cùm verò per cæli iniurias, vel alias ob caussas die recreationis neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit; manè ad recreationem non pulsetur, sed vacetur studiis: à prandio verò, peractâ recreationis ordinariâ, morâ aliquâ interpositâ detur signum ad recreationem per tres horas. Superioris autem erit præcauere, ne irreligiosi clamores, itemque ludi, qui à vicinis audiri possint, permittantur.

Magistri ne inutiliter cū externis colloquia protrahant.

6 De Magistris autem etsi nihil in præsens visum est addendum ad ipsorum Regulas, Superioribus tamen iniungitur, vt diligenter inuigilent, ne in colloquis, quæ necessariò haberi debent cum externis suis Scholasticis, diutius commorentur, præsertim cùm vno aliquo: tempúsve inutiliter, ac parùm religiosè insumant.

7 Vt ante renouationem votorum instituatur vacatio per triduum; ita vt ab aliis

occu-

occupationibus, etiam litterariis, prætérquàm ab ordinariis lectionibus matutinis, aut pomeridianis, ſicubi fuerint, vacetur. Cuius rei cauſsâ peropportunum & peraccommodum tempus Superiores excogitabũt: exempli cauſsâ in hyeme Natalitias vacationes, vbi per totam hebdomadam à ſtudiis feriatur: in quibus vota renouaturi per triduum exercebuntur in rebus ſpiritualibus iuxta Inſtructionem. Quæ duo capita complectitur: Primùm, vt ad colloquia vel negotia cum externis ad ianuam, vel ad recreationem cum domeſticis illo triduo non admittantur. Alterum eſt, quod cùm finis ſit harum feriarum ſpiritualium, vt ex occaſione renouationis votorum vnuſquiſque ſedulò incumbat in omnimodam ſuimet reformationem per examen, & confeſſionem generalem, ſeſeque ipſum introſpiciat, expendendò ſtatum animæ ſuæ, & vocationis tam ſingulare donum agnoſcendo, quæ tam arctè pariter quemque obligat ad diuinæ maieſtati pro virili parte reſpondendum; operæpretium erit aliquot horis meditationi, & orationi, præter pij alicuius libelli lectionem, impensè vacare: atque in eum finem vſui eſſe poterunt nonnullæ Meditationes, quas hac de re P. Franciſcus Borgia fel. mem. ſcriptas reliquit, aut id genus aliæ, quas Superior, vel Præfectus, ſpiritus fini, quem intendit Societas, profuturas indicauerint.

Triduana recollectio- an[te] votorũ renouationẽ.

Inſtructio pro triduo rite impendendo.

I N-

INSTRVCTIO XVIII.

Pro executione vrgendâ.

Fiat catalogus eorum, quæ Superioribus præstanda sunt.

1 D faciliorem notitiam eorum, quæ Superiores ſcire conuenit, vt ea exequi poſſint; operæpretium viſum eſt confici Catalogum eorum, quæ Superioribus, tum Prouincialibus, tum localibus præſtanda ſunt; vt omnia ſiue ex Regulis, ſiue ex Ordinationibus compendio collecta memoriæ ſubſidio ſint.

Quid ſingulis hebdomadis, vel alternis.

2 Proderit ad eamdem notitiam, vt Superiores cum ſuis Conſultoribus tempore ordinariæ conſultationi ſingulis hebdomadis vnà perlegant aliquid ex regulis, vel Ordinationibus, vel Inſtructionibus, & ſimilibus.

Quid ſingulis menſibus.

3 Singulis quibuſque menſibus legi oportebit in conſultatione memoriale earum rerum, quæ à Prouinciali, vel Viſitatore executioni mandandæ relictæ ſunt; tum ne memoriâ excidant, tum vt ſuo tempore à Conſultoribus moneri poſſit Prouincialis de executione. Ideoque eiſdem, quemadmodùm & Admonitori, communicandum erit eiuſmodi memorialis exemplar, iis expunctis, quæ particulares perſonas attingunt. Ceterùm enixè commendatur Viſitatoribus ac Prouincialibus,

Quibus memoriale cõmunicandũ.

bus, vt à nouis Ordinationibus absque necessitate multiplicandis abstineant, easque relinquant, quæ facilè executioni mandari possint; easque non nisi primùm Superioribus, iisque, qui iudicium ferre poterunt, ostensas, iuxta Regul. 134. Prouincialis. Expedit enim ob difficultates, quæ ex ipsis Ordinationibus oriuntur, præsentem potiùs audire, quàm absentem; & expungere, si quæ expungendæ erunt; vel Superiorem, ceterosque capaces reddere, & ad executionem cohortari.

Ne Ordinationes multiplicentur Superiores primùm audiendi.

4 Formanda aliqua capita, de quibus Superiores & Consultores suis temporibus ad Prouincialem scribant, ne in scribendo in incertum vagentur, eaque negligant, de quibus necessariò esset Prouincialis monendus: hæc autem desumi poterunt ex Instructione pro Consultoribus.

De quibus ad Prouincialē scribant Consultores.

5 Superioribus localibus præscribitur, vt semel in mense, primâ videlicet hebdomadâ, pro ordinariâ consultatione agatur de executione: scilicet, an aliquid domi sit quod negligi videatur: an vigeat regularum obseruatio, tam communium quàm officialium: an notetur aliquarum frequens transgressio: an Superiorum Ordinationes executioni mandatæ sint, præsertim earum quæ in memoriali relictæ sunt à Prouinciali; quæ eodem ipso tempore legēdæ erunt, si nondum executioni mandatæ fuerint. Porrò de hoc capite specialiter & diser-

Agatur in consultatione de executione.

Scribant de hac re ad Generalem Consultores.

disertè scribant ad Præpositum Generalem, & ad Prouincialem Consultores.

Quid præstandum Prouinciali singulis mensibus.

6 Principio cuiusque mensis instituat Prouincialis cum suis Consultoribus consultationem, in quâ inquirat quẽadmodùm se habeat totius Prouinciæ disciplina, quid de eâ sciatur, quid audiatur, quid ipsemet Prouincialis à Rectoribus, eorumdemque Consultoribus acceperit. An verò huiusmodi consultationes fiant, quo fructu ac satisfactione, monẽdus erit Præpositus Generalis à Consultoribus, cùm ad eumdem quater in anno scribunt.

Quarè ad faciliorem vsum, perscribi oporteret nonnulla capita singulis mensibus in Consultationibus examinanda: iis magis inhærendo, quibus nondum plenè satisfactum videtur; præsertim circa abusus, si qui in Prouinciâ sint.

Prouincialis Superiores moratur.

7 Adnitendum Prouincialibus pro viribus, vt sibi Superiores locales deuinciant, & amanter cõfidenterque cum illis agant: ostendátque se de felici illorum gubernationis successu, & auctoritate apud Subditos tuendâ esse sollicitos.

Subditorum querelæ examinandæ.

8 Vt examinentur diligenter querelæ Subditorum contra Superioris rigorem, ad singulares casus descendendo; ne rigorem appellare consuescant Religiosam disciplinam à Subditis velle exigere, & exactam Regularum obseruationem: perpendaturque, cur de non-

nonnullis Superioribus raræ admodùm interdum obaudiantur querelæ;an quia,licet fortes in disciplinâ, suaues tamen sunt; an verò quia remissi & indulgentes, quique neminem contristare velint, vt in pace viuant.

9 Vt mediati Superiores non ita facilè credant delationibus,expendentes, & rationes & excusationes quas afferunt immediati: & vbi sine culpâ fuerint inuenti, monẽdi seriò à Prouinciali Delatores erunt, vt cautiores sint in posterum: curentque vt Subditi intelligant, valdè probari sibi zelum Superiorum in promouendâ disciplinâ iuxta officij sui munus. Proinde Superiores mediati, siue præsentes, siue absentes sint, nullam omittant occasionem immediatos ad executionem cohortandi, vrgendique: per quos pari ratione inferiores omnes ad eamdem excitandi erunt.

Cautè delationibus credendum.

Hortandi omnes ad executionem.

10 Promouebit non parùm executionem si vigebit disciplina, & vsus reprehensionum, aliarumque pœnitentiarum in transgressores legum, præsertim negligentes paterna monita, seruato ordine in Regulâ 20. Præpositi, & 27. Rectoris præscripto: ita vt omnino sibi persuadeant Subditi, veniendum tandem fore ad extrema, dimissionem videlicet, si opus fuerit, quando cetera media nihil profuerint. Qui sanè Regularis obseruantiæ rigor vniuersos attingere debebit, vel antiquiores, & seniores ipsos; imò & Superiores, si officio suo defuerint,

Pœnitentiis executio promouenda.

Omnes etiam Superiores in religiosâ disciplinâ continendi.

rint, ad aliorum ædificationem & satisfactionem, & quò liberiùs executionem promouere queant, omnesque intelligant, nullam sibi iniuriam fieri, aut notam aliquam infamiæ inuri, si ob regulares defectus publicis pœnitentiis mulctentur.

Præsente Prouinciali executioni mandanda sunt.

11 Ceterùm cum executio potissimùm posita sit in opere ipso vrgendo potiùs, quàm in legibus scribendis; expedit, vt Visitator ac Prouincialis in suis visitationibus ea quæ remedio egere intellexerint, quippe quæ liquidò Regulis obuersentur, neque moram patiantur, curent omnino ante suum è Collegio discessum executioni mandare. Quo fiet, vt maiore suauitate & efficaciâ fiant, & Superiores immediati graui quadam molestiâ deonerentur: ipsique met incipient, quæ sunt muneris sui exequi, minimeque ad Prouincialis aduentum medicinas malorum præstolari. Quæ verò statim executioni mandari non poterunt, in memoriali, vt dictum est, notentur. Quòd si in posterâ visitatione Superioris culpâ nonnulla neglecta fuisse deprehenderit, is minimè impunitus abire debebit; ne Subditi offendantur, opinantes ea solùm fieri, quæ Præposito aut Rectori arrident, cetera oscitanter negligi. Porrò Superiores, qui continenter negligentes ac remissi in Ordinationum executione fuerint, remouendi omnino erunt ab hoc munere, Generali Præposito præmonito;

Superiores remissi, vel corrigendi, vel amouendi.

ne ipſorum nimiâ conniuentiâ Religioſa diſciplina penitùs dilabatur.

12 Poſtremò plurimum momenti habebit, ſi Superiores omnes Societatis cum Præpoſito Generali, & Localis cum Prouinciali ad vrgendam executionem conſpirent: ita vt omnes intelligant, ſibique perſuadeant, vnum eumdemque in Societate animum eſſe in diſciplinâ promouendâ; neque ad Superiores mediatos recurſus in hac re quidquam prodeſſe poſſe. Eamdemque conſpirationem in quolibet Collegio aut Domo eſſe oportebit in Superiore cum ſuis Conſultoribus, Admonitore, & Præfecto ſpiritus, aliiſque, qui promouere poſſunt executionem; ita vt idem ſentiant, & dicant omnes. Quod ſi antiquiores aliquos obloqui de eâ contigerit, monendi ſeriò, & coërcendi erunt, ſi neceſſe fuerit, etiam publicis pœnitentiis, ne alios turbent, minuſque ſuauem executionem reddant.

Superiorum conſenſus in diſciplinâ promouendâ.

INSTRVCTIO XIX.

De promouendis ad gradus Societatis.

Ad Caput III. de Examine in litteris faciendo, hæc addenda.

Ne perfunctoriè periculum doctrinæ fiat.

1 E examen doctrinæ perfunctoriè fiat, sed seriò, & vt verè constet Præposito Generali de sufficientiâ litterarum: proinde exactè seruanda curent Prouinciales, quæ eodem capite præscribuntur.

Examinatorum iudicia scribantur.

2 Vt in libro quodam peculiari, penes Prouincialem asseruato, Examinatorum iudicia scribantur singulorum singula; die, & anno annotatis ab ipso Prouinciali, vel ab eo, qui præerit examini; quamuis & ab vnoquoque Examinatore idem iudicium seorsim scribendum erit ad Generalem. Ij verò cùm iudicium de doctrinâ ferunt, vel ad Præpositum Generalem scribunt, solùm de sufficientiâ in litteris loquantur, tantáne sit, quanta in Constitutionibus requiritur; an videlicet supra mediocritatem sit, vel infra, vel in quo tandem gradu, iuxta formu-

Quomodò ferendum iudicium.

formulam scribendi; minimè recensitis superfluis, aut concionandi, gubernandique talentis (de quibus in informationibus locus est agendi) & Præpositi Generalis erit diiudicare, ac dispensare, si necesse fuerit.

3 Etsi quatuor minimùm assertiones ex quatuor partibus S. Thomæ, & tres ex cursu Philosophico (Logicâ scilicet, Physicâ, & Metaphysicâ, quarum vnaquæque tria membra saltem habebit) defendere debebit, qui examinãdus est ad professionem; tamen eæ esse debent huiusmodi conclusiones, vt minimùm præcipuas Theologiæ ac Philosophiæ difficultates & materias inuoluant: quæ ab ipso Superiore cum Præfecto Studiorum examinando assignentur; cui quod satis sit spatij necesse erit dare, ne imparatus accedat. Ex Deputat. pro studiis. *Assertionũ materia, tẽpusq; assignetur.*

INSTRVCTIO XX.

Ad studia promouenda.

Etsi aliàs sæpè diuersis ex caussis litterarum humaniorum studium valdè commendauimus; cùm minimè obscurũ sit, quantoperè Dominus Deus noster vel ab ipso exordio Societatis nostræ animarum auxilium, præsertim adolescentium, hac Ex Deputat. pro studiis. *Cohortatio ad humaniora studia promouenda.*

ratione promouerit; nunc tamen, quando noua se offert occasio, ex variis Instructionibus, inter ceteras hanc vnam pro studiis, confectam in Deputatione de hac re habitâ in Sextâ Generali Congregatione, ad Prouincias mittendi, nullo modo prætereundum visum est (ob varias querelas à Patribus compluribus habitas, quarum nos quoque nõnullas multò antè inaudiueramus, huiusmodi litteras non solùm non florere, vt anteà, in Societate, sed alicubi etiam languere apud Nostros,) quin iterum, maioremque in modum perhortaremur Superiores, in primis Prouinciales: vt omni studio excitare atque accendere connitantur harum litterarum studium, non solùm in Nostris, verùm etiam in externis: quandoquidem certum est huiusmodi defectum oriri non tam ex perexiguo numero eorum qui possint, quàm qui velint se illis addicere; ac perleui etiam Superiorum propensione & industriâ in illis, vt oportet, fouendis promouendisque.

1 Quamobrem magnoperè optamus, vt Prouinciales omnes non solùm seruanda curent diligenter, quæ hac in parte in libro studiorum præscripta sunt, Regulis præsertim suis 18. 22. 24. 26. 29. 38. atque in 8. 9. 10. 11. & 29. Rectoris: sed reipsà iidem ostendant sibi cordi esse hæc studia; plurimique eos facere, qui ea non vulgariter callent; vt eorum quasi patrocinio magis inflammentur, excitenturque

Maximi faciant Superiores hæc studia.

turque alij ad eadem alacriter amplectenda.

2 Vt in hoc quasi primo congressu Prouinciales cum suis Consultoribus, aduocatis iis, qui diu multumque in hac palæstrâ versati fuerint, seriò ac sedulò agant de caussis, deque auxilio ferendo: & sicubi fortè minimè remedio opus fuerit, adnitendum illis erit, vt magis ac magis promoueantur: curentque, vt post exactam executionem eorum, quæ in libro studiorum præscribuntur, si quid amplius occurerit, quod non parùm profuturum speret tum ad styli comparationem, tum ad auctores exactè & cum fructu legendos, periculum faciant, & ad nos mittant exemplum: quemadmodùm Prouincialibus faciendum eritcùm singillatim quid hac in re pręstiterint, admonendi erimus. *Caussæ & media quærenda.* *Si quid Generali suggerendum.*

Ceterùm ad hæc studia promouenda satis erit præsidij, si non solùm eos in Societatem admittant, quoad eius fieri poterit, qui probè ab illis instructi paratique sint; veùm etiam si pro viribus studebunt, non vulgares ingenio, & ad cetera parùm aptos ad hæc studia addicere; sed eos, qui præter vim ingenij, aliarum scientiarum præsidia, aducem habuerint. Quo fiet vt & hæc studia in pretio apud alios haberi incipiant, & qàm plurimi his in litteris hoc nomine nobiliores fiant: in quibus difficilius fortasse ferit vel vnum quempiam inuenire, quàm *Quinam ad hæc studia applicandi.*

non paucos in aliis ſcientiis, experientiâ hoc ipſum in dies edocente.

Part. 4. Loqui Latinè.

4 Quandoquidem B.P.N. IGNATIVS inter cetera ad ſtudia promouenda hoc vnum tamquàm præcipuum, iis præſertim qui Humanioribus vacant, Latini ſermonis vſurpationem eſſe voluerit; ſeriò Superiores incumbere oportebit in exactam Regulæ communis obſeruationem, in 8. Rectoris libri ſtudiorum explicatam: in quâ cum dicitur (*des vacationum*) non generales ſtudiorum feriæ intelligendæ ſunt; ſed hebdomadariæ tantùm eorumque dierum ſpatium, quibus commorabuntur in villis.

Quando vulgari idiomate loqui liceat.

Reg. 7. Præfecti ſtud. *Ad actus Theologicos ſtatuendos alterius iudicium ad Magiſtrorum & Præfecti adiungi poteſt.*

5 Etſi cùm ſiue totius Theologiæ, ſiue artis alicuius theſes defendendæ ſunt, ſatisſuperque videantur eſſe Magiſtrorum ac Præfecti ſtudiorum iudicia, quibus diſcipulorum doctrina perſpecta eſſe debebit; tamen ſi quòd aliquis ob cauſſas Prouinciali videretur eſſe alius adiungendus, idque commodè fieri poſſit, permittimus eius arbitrio; dummodò is ſit, qui & iudicium de doctrinâ tutò ferre poſſit, & eos, de quibus iudicandum eſt, probè nouerit.

Caſus conſcientiæ commendantur.

6 Curandum inſuper eſt, vt Theologi, & Caſiſtæ Scholaſtici in Caſibus conſcientiæ maximè inſtructi ſint, cùm minimè obſcurum ſit, quàm res pernecesſaria ſit Operariis Societatis. In quam quidem rem vehementer

cupi

cupimus à Superioribus diligenter incumbi, vt fructus re ipsâ constet, ratione ad eum consequendum ab ipsis excogitatâ. Quamuis abundè satis nobis prospectum videatur, si hebdomadaria Casuum collatio in primariis Collegiis iuxta Regulam Prouincialis in libro studiorum diligenter habeatur. Regul. 14. Prou. & Reg. 7. Prof. consc.

INSTRVCTIO XXI.

Pro visitatione Prouincialis,

Ex variis Regulis, Ordinationibus, & Instructionibus collecta.

Quemadmodùm se gerat Prouincialis in obeundâ Prouinciâ cum fructu: deque eiusdem statu Præposito Generali aperiendo. Ex Deputat. pro Superioribus.

VM sit valdè proprium Prouincialis officij Prouinciam obire, præter ea, quæ habentur cap. 9. 12. 14. & 15. & ibidem Reg. 29. & 69. ne quid eorum prætereat, quæ sui muneris sunt, & vt Generali Præposito, vti par est, status to-

tius Prouinciæ innotescat, hæc ferè in visitatione præstanda illi erunt,

Quæ Instructiones in visitatione, & cum quibus legenda.

Primò iuuabit, si dum Prouinciæ suæ loca visitat (cum maximè cùm & temporis spatium permittere, & necessitas aliqua id postulare videbitur) ex Instructionibus singulas cum singulis legat ad quos spectant, præter proprias regulas officij cuiusque; scilicet pro Præfectis spiritualibus formandis, pro Concionatoribus, pro Confessariis, pro Missionibus, pro Nouitiis cum eorum Magistro, pro tertium annum agentibus cum Instructore. Prætereà coram Rectore, Ministro, & Consultoribus Instructionem pro Confessariis, de ratione scribendi, de renouatione spiritus, pro Coadiutoribus, pro annuis colligendis, & pro Scholasticis, vbi eorumdem est Seminarium; proderitque non parùm in primo congressu litteras ad Superiores datas anno 1604. die 20. Augusti, percurrere.

Quæ in visitatione Vniuersitatum, & studiorũ.

2 In Vniuersitatibus iuuabit eodem modo, si præter Regulas officij sui cap. 6. percurrat item suas, quæ sunt in libro studiorum; cum Rectore Regulas eiusdem; cum Præfecto studiorum, & quas habet proprias, & quas communes Professoribus superiorum facultatum; & cum singulis eorumdem singulas; denique cum Præfecto inferiorum facultatum Regulas eiusdem, & communes Professoribus earumdem.

3 In-

3 Intelligat, an ex Ordinationibus Generalium, quæ ſtatuta ſunt de libris prohibitis, quæve circa monita ad Prouinciales, horam conſiderationis, interceſſiones, & patrocinia præſcripta ſunt; quæque in Formulâ ſcribendi Superioribus & Conſultoribus præſcribuntur, ſeruentur. Interroget quoque num aliquid contra Canones 12. 13. 20. v. Congregationis Generalis commiſſum ſit: an in ſuâ, vel alienâ Prouinciâ quiſpiam ſit, qui malo vitæ exemplo, vel doctrinâ ceteris obſit: moneatque Generalem, quemadmodùm ipſi Prouinciales ex Decreto VI. Congregationis tenentur. *Quæ Ordinationes non ſeruantur.*

4 Cognoſcat an fiant conferentiæ Caſuum, an exhortationes alternis hebdomadis fructuosè, & ad cor; an item conferentiæ de Inſtituto quintodecimo quoque die inter Rectorem, Conſultores, & quos Prouincialis deſignârit: & an eâ de re ad Generalem ſcribant. Ipſe verò nullum Collegium prætereat, quin ſemel ſaltem huiuſmodi conferentiis interſit, vt illas dirigat. Porrò Superiores inſtruat, iuxta præſcripta in Formulâ de aptis ad gubernandum, in Inſtructione pro Superioribus, & in litteris ad Superiores impreſſis, & in Regulis Viſitatoris 24. 26. 27. 40. 41. 42. & 43. ſenſimque periculum faciat de iis, quos ad regimen iudicabit idoneos. *Quid ipſe præſtabit.*

5 Exigat ab aliquibus diſciplinæ amantibus,

Quæ de Superioribus quærenda. tibus, bonoque iudicio ac prudentiâ prædi-
tis, quemadmodùm Superiores in rebus spi-
ritualibus se habeant: an passiones doment,
& virtutes acquirant, num cum externis ni-
mium occupentur, & ad exteriora sint ni-
miùm effusi: quàm seriò spirituali curæ, cul-
tuique interno Subditorum vacent; politice-
ne, an paternè regant. De Præfectis itidem
spiritualibus, quemadmodùm suo munere fun-
gantur, & an exemplo & instructione iuuent
in spiritu.

6 Congregationes, & Oratoria, quæ in
De Congregationibus, & scholis. nostris locis habentur, inuisat; eorumque Re-
gulas examinet, an seruentur, & an accommo-
dæ sint ad illarum finem: idemque de Aca-
demiis ex earum Patribus intelligat, quas ha-
beant exercitationes: de fructu, deque regu-
larum obseruatione: à Præfectò verò atrij, vel
scholarum Inferiorum cognoscat, tum Magi-
strorum, tum Scholasticorum externorum
disciplinam.

7 In Domo professâ, vel in maximo Col-
De quibus consultet. legio quotannis consultationem instituat, ad-
uocatis, præter suos Consultores, aliquibus
antiquioribus Patribus, in quâ de rebus ma-
ioris momenti pertractet; inter cetera, de pro-
mouendis ad gradus, de aptis ad gubernan-
dum, de satisfactione, quæ auditur de guber-
natione singulorum Superiorum Prouinciæ;
de Præfectis rerum spiritualium instituendis,
&

& Seminariis præfigendis; denique de sacris initiandis, vel ad tertium probationis annum mittendis; & similibus.

8 Curet quotannis singulis in Collegiis ac Domibus ad mensam legi, ante renouationem votorum, litteras de renouatione spiritus, de perfectione, & caritate fraterna, de conseruatione Instituti, Regulas Scholasticorum, & Coadiutorum temporalium; Catalogum P. Natalis, quibus de rebus nostri recreationis tempore colloqui possunt; denique Generalia monita, quæ ab omnibus obseruari oportebit.

Quæ legenda quotannis ad mensam.

Dec. 75. §. 5. Cong. 7. Ex Instruct. pro Concionat.

9 Quæ verò per se ipsum minimè præstare poterit, Socio committat; ea videlicet, quæ parui sunt momenti: iubeatque ad se referre, quæ dubia sunt, & quænam executioni mandauerit. Itaque non exiguo onere à Socio leuari poterit, si temporalia, de quibus cap. 9. in Regul. Prouincialis; si archiuium, iuxta Regul. 19. 20. 21. si instrumenta itineraria communia Prouinciæ, vel alicuius Collegij propria; si rationes accepti, & expensi; si officinas, & œconomiam domesticam, si an extent libri Ordinationum iuxta Instructionem inspexerit: si colliget numerum Sociorum in Sodalitiis, Scholasticorum externorum, & ordinariorum pœnitentium: obseruabitque vniformitatem consuetudinum in Prouinciæ domiciliis. Quoniam verò mone-

Quæ Socio committenda.

re debebit Prouincialem de iis, quæ dicuntur in Instructione pro Superioribus, eidemque suggerere, si quæ fortè ille præteriret ex spectantibus ad suum munus; quò commodius id præstare possit, eius instructionis exemplum penes se habebit; eamque singulis in Collegiis percurret, obseruando si quid obliuioni datur.

De quibus ad Generalem scribat. 10 Meminerit etiam Prouincialis, sui esse muneris, quotannis scribere ad Præpositum Generalem de iis, quos ad Sacros Ordines promouerit: quos Præfectos spiritus præfecerit, & quomodò se gerant: quos de defectibus cur promotio ad gradum differretur, scripto monuerit: cur tempus vel priuatim sanctis Patribus legendis futuris Concionatoribus, vel tertij anni probationem aliquibus differri oportuerit: quemadmodùm in hac probatione se gesserint: quinam libri prohibiti in Collegiis asseruentur: Vt Superiores in modo exigendi rationem conscientiæ se gerant: quos Examinatores Promouendorum ad gradum designauerit, vt à Generali confirmentur: quos Consultores, & Admonitores elegerit: num obseruetur Ordinatio de non visitandis feminis: quomodò Superiores præstent, quæ habentur Instr. pro Superioribus: vt conferentiæ pro formandis Superioribus successerint: tandem quinam remissi ac negligentes in gubernatione sint. Præterea

quos-

quotannis mittat ad Generalem Informationes ad gradus: sub finem cuiusque anni tertium Catalogum, & puncta pro annuis; catalogum etiam eorum, qui profectionem Indicam postulant, præmissâ informatione status, ac talentorum quæ habent; speciatim necessitatis parentum, cum iudicio eiusdem Prouincialis. Postremò tertio quoque anno Catalogos communes, & informationes ad regimen per Procuratorem mittat. *Quæ informationes Romam mittet.*

11 Peractâ visitatione cuiusque Collegij ac Domus, vel Prouinciæ, prout ipsi commodum fuerit, litteras de singulis domiciliis ad Generalem scribet, quæ tria capita complectentur; vt iuxta Reg. 92. sui officij, Præposito Generali aperta sint omnia. Primo quidem ea exponet, quæ ad personas ipsas spectant, & talenta, moresque describet tum Superioris; an spiritualis, an suauis, & fortis in gubernandi ratione, an politicus, & an in illo munere retinendus, an amouendus; tum subditorum, quinam illi sint, spirituales, obedientes, an discoli; quæ ministeria obeant, quo fructu, & quâ satisfactione. Altero statum spiritualem Collegij, ac Domus indicabit; an vigeat regularum obseruatio, an langueat, & quinam frequentes defectus, quæ caussæ, quæ remedia adhibita: idemque erit iudicium de ministerijs nostris, rectene obeantur, quo fructu, quâ frequentiâ. Tertio denique temporalem statum osten- *Littera ad Generalem danda.* *De personis.* *De statu spirituali loci.* *De temporali.*

ostendit: nimirum quot alantur, quibus redditibus, siue eleemosynis, & an ære alieno grauentur, & quomodò occurrendum. Quæ omnia compendiò explicari oportebit; & tum maximè, cùm aliàs scripta non fuerint, aut aliquid erit noui, de quo certiorem fieri oporteat Generalem.

FINIS.

INDEX.

S[illegible]

FINIS.

A0 1471222